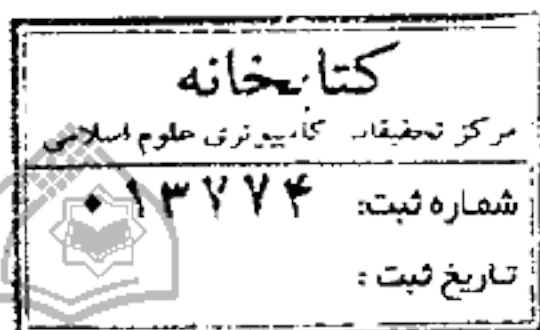

صحيفة الرضا (عليه السلام)

مرکز تحقیقات کتابی و نوری علوم اسلامی

شناسنامه کتاب:

نام کتاب:	صحیفه الرضا
مصحح:	دکتر حسینعلی محفوظ
مترجم:	علاءالدین حجازی
ناشر:	ندای اسلام
تعداد:	پنجهزار
حروفچینی:	الکترونیک ۸۳۹۶۶۸
چاپ:	فروغ دانش

کتاب فی الزیاده

باصحیح و کسر حسن علی محفوظ
مراکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی
ترجمه به فارسی

علاء الدین حجازی

مشهد مقابل مسجد گوهرشاد اول بازار بزرگ

انستارانت ای اسبلاهم

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی

باسمه تعالیٰ
مقدمه مترجم

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:
مَنْ حَفِظَ عَلَيَّ أُمَّتِي حَدِيثًا يَنْتَفِعُونَ بِهَا، بَعَثَهُ
اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَقِيهًا عَالِمًا.^۱
پیامبر اکرم (ص) فرمود:

«هرکسی چهل حدیث برای امت من حفظ کند، تا
ایشان از آنها سود ببرند، خدای او را در روز قیامت فقیه و عالم
برمی انگیزد.»

به اعتقاد روشن و استوار شیعیان که از هدایت قرآن و
ارشاد پیامبر اکرم (ص) نشأت می گیرد، قرآن منهای اهل بیت
عصمت و طهارت علیهم السلام که مشعلداران هدایت و
پرچمداران ولایت و زعامت امت اسلامی هستند، آیات مبارکات
مسطوری که از سوی حق تعالی جهت هدایت و تعالی انسان نازل

شده بیش نیست. و در حقیقت قرآن صامت که همان کتاب فرود آمده از آستان قدس ربوبی است، در پرتو تفسیر و تحلیل پیامبر اکرم (ص) و عترت معصوم وی می تواند راهنما و راهگشای انسان به اوج کمال معنوی و مادی باشد. چرا که تنها پیامبر و اهل بیت معصوم او به حقایق و بطون این کتاب منیر و مبین آگاهی و احاطه و اشراف دارند. و به جز پیامبر اکرم و عترت او که اولیاء حق و اوصیاء رسول الله می باشند، کسی را توان تفسیر و اجازه تحلیل و تبیین آیات مبارکات قرآن نیست. و هرگز اندیشه ناتوان و محدود انسان قدرت دستیابی به حقایق و معارف و اسرار قرآن را دارا نیست. و اگر کسی بخواهد به رأی و نظر و فهم خویش قرآن را تفسیر و تحلیل کند، خدای جایگاهش را آتش جهنم قرار داده است. به همین دلیل رسول (ص) همواره پیروان خود را در نهایت صراحت و قاطعیت به پیروی از قرآن و دریافت حقایق و اسرار آن به وسیله اهل بیت خود، که اولیاء حق تعالی می باشند، توصیه فرموده است. و در آخرین روزهای حیات خود نیز بر این مهم پای فشرده و فرمود:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي نَارِكُ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ: كِتَابَ اللَّهِ وَعَترَتِي أَهْلَ بَيْتِي، فَتَمَسَّكُوا بِهِمَا لَا تَضِلُّوا، فَإِنَّ اللَّطِيفَ الْخَبِيرَ أَخْبَرَنِي وَعَهْدَ إِلَيَّ أَنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرْدَا عَلَيَّ الْحَوْضِ^۱.

«ای مردم! من پس از خود دو امانت گرانقدر در میان شما

می گذارم: کتاب خدا و عترت و اهل بیت خود را (اثمه اطهار) پس آنها را چنگ بزنید، تا دچار گمراهی نشوید. به تحقیق که خدای لطیف و خیر به من خبر داده و با من پیمان بسته است، که این دو (قرآن و عترت پیامبر) از یکدیگر جدا نمی شوند، تا در حوض کوثر به سوی من باز گردند.»

بنابراین همه تشنگان زلال حقایق اسلامی و معارف الهی و اسرار قرآنی و وظیفه دارند، تا سر بر آستان رفیع عترت معصوم پیامبر (ص) بگذارند، و از درگاه بصیرت و درایت و علم الهی آنان به فیض هدایت قرآنی و حمایت رحمانی دست یابند. و در نتیجه کام جانشان از آبشار خروشان ارشاد و هدایت اسلام سیراب و سرشار شود. در کلامی دیگر از رسول گرامی (ص) که برای امت اسلامی و راه یابی آنان، نور هدایت است و بازوی حمایت، روایت شده که آن حضرت فرموده است:

مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي كَمَثَلِ سَفِينَةِ نُوحٍ، مَنْ رَكِبَهَا نَجَّى وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا زَجَّ فِي النَّارِ.

«مثل اهل بیت من، به مانند سفینه نوح است، هر کس در آن نشست رهایی یافت و هر کس از آن روی گردانید، در آتش گرفتار شد.»

با توجه به این گونه سفارشها و تأکیدهای پیامبر اکرم (ص) مبنی بر اعتصام به دامن پرفیض اثمه اطهار (ع) در همه روزگاران، به ویژه در عصر غیبت حضرت حجة بن الحسن العسكري علیه السلام، امت اسلامی باید که با گرایش به اهل

بیت و اعتقاد قلبی به عترت رسول الله (ص) از خرمن پرفیض روایات و احادیث منقول از ایشان راه سعادت و تکامل و ترقی و تعالی خود را در پیچ و تاب خطرناک زندگی بازیابد. بدین جهت از صدر اسلام تا به حال اصحاب و تابعین و علمای بزرگ اسلامی همواره به توصیه پیامبر اکرم (ص) کوشیده اند، تا گنجینه هایی از گوهرهای حدیث و روایت اهل بیت عصمت و طهارت (ع) فراهم آورند. و از این گذرگاه در شمار خلفاء پیامبر اسلام قرار بگیرند، زیرا که حضرتش فرموده:

رَحِمَ اللَّهُ خُلَفَائِي، فَقِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ خُلَفَاءُكَ؟ قَالَ (ص): الَّذِينَ يَخِيُونُ سُنَّتِي وَيُعَلِّمُونَهَا عِبَادَ اللَّهِ.^۱

«خدای جانشینان مرا رحمت کند، گفته شد: ای فرستاده

خدای جانشینان شما چه کسانی هستند؟
پیامبر اکرم (ص) فرمود: کسانی که سنت مرا زنده نگاه می دارند و آنرا به بندگان خدا آموزش می دهند.»

محققان بزرگ و دانشمندان سترگ اسلامی مانند صاحبان کتب من لا یحضره الفقیه، وسایل الشیعه، بحار الانوار اصول کافی، احتجاج، ارشاد، غرر الحکم، تحف العقول، حضال و کتابهای عظیم و غنی دیگری از این دست، مردان بزرگ و اندیشمندان صالح و خیر اندیشی بوده اند، که به شوق اطاعت از پیامبر و قرار گرفتن در ردیف جانشینان آن بزرگوار به تألیف و تدوین چنان آثار بزرگی دست یازیده اند.

سیری در کتابهای حدیث بیانگر این حقیقت است، که اهل بیت عصمت و طهارت (ع) همواره یاران و پیروان خود را به نقل و ثبت احادیث خود، و حفظ و بیان سنت پیامبر اکرم و ائمه اطهار علیهم السلام تشویق می کرده اند. از آن جمله حدیث نقل شده از رسول الله (ص) است، که فرموده اند:

«هرکس چهل حدیث برای امت من حفظ کند، تا ایشان از آنها سود ببرند، خدای او را در روز قیامت فقیه و عالم برمی انگیزد.»

با عنایت به مطالب بیان شده، تنی چند از محدثین بزرگوار شیعه همت به نقل و تدوین احادیث منقول از حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام گماشته اند. و مجموع آن احادیث را در کتابی به نام «صحیفه الرضا» منسوب به آن حضرت فراهم آورده اند، که شرح آن در ترجمه مقدمه کتاب حاضر بیان شده است.

کتاب صحیفه الرضا حاوی حدود دویست و بیست حدیث پیرامون مسایل دینی، اخلاقی، تاریخی، فضیلت و شخصیت اهل بیت، ارزش علم، آداب زندگی و بیان فواید برخی از میوه ها و خوراکیها است.

نسخه ای که بنده به ترجمه آن پرداخته ام، نسخه تصحیح شده ای از کتاب مذکور به روایت شیخ فضل بن حسن طبرسی رحمه الله علیه می باشد، که به همت جناب آقای دکتر حسینی علی محفوظ به سال ۱۳۷۷ هـ ق طبع شده و به شماره ۲۲۵۶۴ در کتابخانه آستان قدس رضوی موجود است. خدای را امیدوارم که

این خدمت ناچیز در آستان قدس حضرت ثامن الائمه علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحية والثناء مورد پذیرش قرار گیرد. و نیز برای آخرت و روز حساب اندوخته ای جهت این بنده حقیر به حساب آید، ان شاء الله تعالی.

من الله التوفيق وعليه التكلان

علاءالدین حجازی

مشهد مقدس: اول ماه مبارک رمضان سال ۱۴۰۵ هـ، ق

مطابق با اول خرداد ماه ۱۳۶۴ هـ، ش

مرکز تحقیقات کلمه بر علوم اسلامی

بسم الله الرحمن الرحيم
مقدمه مصتحح

صحيفة الرضا (ع) من ذخائر النبوة، وكنوز اهل البيت، وموارث الائمة، التي بلغت من علو الاسناد ذروة الشرف، وكاهل الغر. وحسبك أن رواها، على الرضا، عن ابيه موسى الكاظم، عن ابيه جعفر الصادق، عن ابيه محمد الباقر، عن ابيه علي زين العابدين، عن ابيه الحسين الشهيد، عن ابيه امير المؤمنين علي بن ابي طالب (ع) عن رسول الله (ص) وقد اعز بهذا المسند القيم حملة العلم، وعنى به رجال الحديث، فحفظوه واكتبوه، وطبع في لاهور، مصر والشام. وفي خزائن الكتب بالنجف، والكاظمية، وسامراء، ومشهد، وطهران نسخ خطية كثيرة منه، كنت صورتها، وانتويت مقابلتها وتصحيحها، إلا أن الأخ الصالح البرالحاج مصطفى الحيدري (خادم الرضا (ع)) صاحب مطبعة الحيدري بطهران، الذي انفق على اخراجها، وقررت توزيعها مجاناً، استعجل نشرها. وكان الاخ الكريم الوجيه الحاج حسين شاهرخي يحرضني دائماً على طبعها، ويسألني تعجيل ذلك وقد أجبته إلى مسؤولها شاكرًا لهُما، مثنيًا عليها،

واخترت نسخة شيخنا الفاضل الجليل الشيخ محمد علي الاردوبادي، المحفوظة بخزانته في النجف وهي * - والحق اقول - من طرائف اصول هذه الصحيفة المباركة.

أما اسناد نسخة المروية عن الطبرسي، فهو: «اخبّرنا الشيخ الامام الأجل، العالم الزاهد الرشيد، امين الدين، ثقة الاسلام، امير [أمين - خ ل] الرؤساء، ابو علي الفضل بن الحسن الطبرسي - اطل الله لِقائهم - يوم الخميس غرة شهر الله الاصح، رجب المرجب سنة ٥٢٩ قال: اخبّرنا الشيخ الامام السيد الزاهد، ابوالفتح عبدالله بن عبدالكريم بن هوازن القشيري - ادام الله عزه - قراءة عليه، داخل القبة التي فيها قبر الرضا (ع) غرة شهر الله المبارك سنة ٥٠١ قال: حدثني الشيخ الجليل العالم ابوالحسن علي بن محمد بن علي الحاتمي الزوزني، قراءة عليه سنة ٤٥٢ قال: اخبّرنا ابوالحسن احمد بن محمد بن هرون الزوزني بها، قال: اخبّرنا ابوبكر محمد بن عبدالله بن محمد بن حفدة بن العباس حمزة النيسابوري سنة ٣٣٧، قال: حدثني [حدثنا - خ ل] ابوالقاسم عبدالله بن احمد بن عامر الطائي بالبصرة، قال: حدثني أبي سنة ٢٦٠، قال: حدثني علي

* مكتوبة سنة ٩٤٨ هـ - وهي ان كانت قديمة، جميلة الخط - لا يعتمد كثيراً على نسخ كاتبها من حيث الصحة والقبض. وقد عرضها بعض المتأخرين على نسخة من رواية الطبرسي، فقابل ١٤ ورقة منها (تراجع ص ١-٨) ودرّأهماني بعض الالفاظ، فاثبت جملة منها، واصلحت التصحيف والتعريف ونهت في الحاشية عليه. ولما تمّ طبع الكرامة الاولى (الى ص ١٦) بدالى أن اقابل الكتاب بالأمالى والتوحيد والعيون. ثم تفضل الصديق الكريم فخر الدين النصيري صاحب الخزانة الجامعة الرائعة بطهران، والآخ المحقق الفاضل الشريف الجليل السيد جلال الدين الحمدث الأرموى، فأعاراني نسخها.

بن موسى الرضا (ع) سنة ١٩٤ قال: حدثني أبي موسى بن جعفر، قال: حدثني أبي جعفر بن محمد، قال: حدثني أبي محمد بن علي، قال: حدثني أبي، علي بن الحسين، قال: حدثني أبي الحسين بن علي، قال: حدثني أبي علي بن ابيطالب (ع) قال: قال رسول الله (ص)...

وانى لارجوا ان يوفق لى تصحيح هذه الرسالة النفيسة، وتحقيقها وتخرجها، واخراجها ثانية ان شاء الله وهو الهادى الى سواء السبيل.

طهران في ٢١ محرم الحرام سنة ١٣٧٧ هـ - ق
الدكتور حسين علي محفوظ

مركز تحقيقات کتب ویراث علوم اسلامی

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب صحیفه الرضا (ع) از ذخایر ارزشمند نبوت، گنجینه‌های اهل بیت عصمت (ع) و میراث پیشوایان دینی علیهم السلام است. کتابی که به سبب رفعت و عظمت اسنادش به مرتبه بزرگی و شرف و اوج عزت رسیده است.

در رابطه با شخصیت راویان این کتاب، شمارا همین بسنده است که احادیث این صحیفه را حضرت علی بن موسی (ع) از پدرش موسی الکاظم (ع) و او از پدرش جعفر بن محمد الصادق (ع) و او از پدرش محمد بن علی الباقر (ع) و او از پدرش امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب (ع) و ایشان از پیامبر خدا محمد بن عبدالله (ص) روایت فرموده است.

و همانا که به اعتبار این سند محکم و استوار دانشمندان به عزت و افتخار رسیده‌اند. و رجال حدیث به آن توجه کامل داشته و آنرا نگهداری کرده، و از آن نسخه‌ها نوشته‌اند. و تا به حال این کتاب (صحیفه الرضا) در لاهور، مصر و شام چاپ شده است. و در کتابخانه‌های نجف، کاظمین، سامراء، مشهد و تهران نسخه‌های خطی فراوانی از آن وجود دارد، که من با نسخه برداری از آنها به تصحیح و مقابله نسخه‌ها پرداخته‌ام. برادر نیکوکار من

آقای حاج مصطفی حیدری (خادم الرضا) مدیر چاپخانه حیدری تهران، کسی است که در جهت نشر این کتاب و توزیع مجانی آن در میان مردم، مخارج چاپ آنرا پذیرفته است. و نیز برادر گرامی آقای حاج حسین شاهرخسی کسی بود، که همواره مرا نسبت به چاپ این کتاب تشویق می کرد، و از من می خواست، تا در این کار شتاب کنم. بنابراین آنچه گذشت، من به درخواست این دو بزرگوار پاسخ مثبت دادم، و از ایشان سپاسگزار بوده و دعا گوی آنها می باشم.

از میان نسخه های این کتاب، من نسخه دانشمند فاضل و بلند مرتبه جناب آقای شیخ محمد علی اردوبادی را که در کتابخانه شخصی خود در نجف اشرف محفوظ داشته برگزیدم. و به حق می گویم—این نسخه از بهترین نسخه های این صحیفه مبارکه است.

و اما اسناد نسخه روایت شده از مرحوم طبرسی چنین است:

• این نسخه به سال ۹۴۸ هـ نوشته شده است. و اگرچه قدیمی است، ولی دارای خط خوش است. ولی اعتماد زیادی به صحت ضبط کاتب نیست. و بعضی از متأخرین این نسخه را با نسخه روایت شده از طبرسی مقابله کرده اند. و چهارده صفحه از این رساله با رساله مرحوم طبرسی مطابقت داشته است. چهارده صفحه مذکور در این رساله صفحات یک تا هشت را شامل می شود. و یکی دیگر از متأخرین نیز معانی برخی از الفاظ را نوشته است. و من هر کجا تصحیح و تحریفی بوده اصلاح کرده در پاویقی نوشته ام. و هنگامی که چاپ فرم اول کتاب تمام شد (صفحات یک تا شانزده) تصمیم گرفتم که این کتاب را با کتب امانی و توحید و عیون اخبار الرضا مقابله کنم. در این زمان دوست بزرگوار جناب آقای فخرالدین نصیری که در تهران صاحب کتابخانه جامع و ارزنده ای است. و برادر محقق و دانشمند آقای سیدجلال الدین محدث ارموی، نسخه های خود را از این کتاب به عاریه در اختیار من گذاشتند.

«شیخ و امام بزرگوار، عالم زاهد و رشید، امین دین، ثقة الاسلام و امیر رئیسان ابوعلی فضل بن حسن طبرسی، که خدای عمر او را طولانی فرماید، در روز پنجشنبه از ماه رجب المرجب به سال ۵۲۹ به ما خبر داد و گفت: شیخ پیشوا و سید زاهد، ابوالفتح عبدالله بن عبدالکریم بن هوازن قشیری، که خدای عزت او را پایدار فرماید، در حرم مطهر امام رضا (ع) در کنار مرقده پاکیزه آن حضرت در ماه خدا، ماه رمضان به سال ۵۰۱ احادیث را بر او خواند و گفت: برای من روایت کرد شیخ جلیل و عالم بزرگ ابوالحسن علی بن محمد بن علی حاتمی زوزنی به سال ۴۵۲ احادیث را بر او خواند و گفت: ابوالحسن احمد بن محمد بن هارون زوزنی به این احادیث ما را خبر داد و گفت: ابوبکر محمد بن عبدالله بن محمد بن حفدة بن عباس بن حمزه نیشابوری به سال ۳۳۷ ما را خبر داد و گفت: ابوالقاسم عبدالله بن احمد بن عامر طائی در بصره حدیث گفت مرا، و گفت: پدرم برای من به سال ۲۶۰ حدیث کرد و گفت: علی بن موسی الرضا (ع) به سال ۱۹۴ برای من حدیث گفت و فرمود: برای من حدیث کرد و فرمود: پدرم جعفر بن محمد (ع) برای من حدیث کرد و فرمود: پدرم محمد بن علی (ع) برای من حدیث کرد و فرمود: پدرم علی بن حسین (ع) برای من حدیث کرد و فرمود: حدیث گفت برای من پدرم حسین بن علی (ع) و فرمود: حدیث گفت برای من پدرم علی بن ابیطالب (ع) و فرمود: پیامبر خدا (ص) فرموده...»

و من امیدوارم که خدای توفیق تصحیح و تحقیق و نشر این رساله نفیسه را در آینده به بنده عنایت فرماید—ان شاء الله—چرا

که او هدایت کنندهٔ به صراط مستقیم است.

دکتر حسین علی محفوظ

تهران - ۲۱ محرم الحرام سال ۱۳۷۷ هـ

مرکز تحقیقات و توسعهٔ علوم اسلامی

مراجع المقابلة والتصحيح والزیادات

- ۱- الأمالی- تألیف الشیخ الصدوق
ایران سنه ۱۳۰۰ هـ
- ۲- التوحید- تألیف الشیخ الصدوق
الهند
(ظ- مقصود ظاهرأ می باشد) ۱۳۲۱ هـ
- ۳- عیون اخبار الرضا- تألیف الشیخ الصدوق
ایران
۱۳۱۸ هـ
- ۴- صحیفه الرضا- روایة الطبرسی- نسخة فخرالدین نصیری
امینی «ع ۳۶۲» المورخة سنة ۱۰۹۳ هـ
- ۵- صحیفه الرضا- روایة الطبرسی- نسخة فخرالدین نصیری
امینی «ع ۳۲۰» المكتوبة فی شهر محرم الحرام سنه ۱۰۵۹ هـ
- ۶- صحیفه الرضا- روایة الطبرسی- نسخة السید جلال
الدین المحدث الأرموی «ع ۱۵» المكتوبة فی ۱۹ شهر شوال
سنه ۱۹۷ هـ (ظاهرأ باید ۱۰۹۷ باشد^۱)

۱ و ۲: در این دو نسخه اضافاتی وجود داشت، که نقل آنرا در جای خودش از یاد بردیم
و آن عبارتست از:

۷- صحیفه الرضا-روایة الطبرسی-نسخة السيد جلال الدين المحدث الأرموی، المكتوبة بخط محمدحسن بن مهدی^۲.

مرکز تحقیق کتب و کتابخانه‌ها

وباسناده الى موسى بن جعفر (ع) قال: مرجع بصياد، فقال يا صياد أي شئ أكثر ما يقع في شبكتك؟ قال: الطير الزاق. قال: فرجعرو هو يقول: هلك صاحب العيال، هلك صاحب العيال] مخطوطة محمدحسن بن مهدی «ورقة ۴ ب وع ۱۵» ورقة
إب-۲۲»

ولأنسى التنبيه على تصحيح الحديث الاول ص ۲ هكذا: «لا اله الا الله حصني...»
وص ۲ س ۴ «والمكرم...» وص ۵ س ۱۵ في كل النسخ: أبا العباس بن تغلب وص
۱۰ س ۱۵ «اللحم والارز» وص ۱۱ س ۳ «على من أتاكم بها» وص ۱۲ س ۱۰
«رجليه» وص ۱۹ س ۱۳ في أكثر المراجع «براقة» وص ۲۶ س ۹ في بعض المراجع
«القرع» وص ۲۹ س ۷ في أكثر الاصول «زخ» ۵

۵ یادآوری منی شود، که آدرس صفحات و نشانی سطور در پاورقی فوق با اصل کتاب
صحیفه الرضا مطابقت دارد، نه با ترجمه آن که اینک در برابر شناسست (مترجم)

اسناد صحيفة الرضا (ع)

هذا اسنادنا في رواية هذه الصحيفة المنسوبة الى
حضرة الرضا عليه وعلى آبائه، من الله التحية والرضوان أخبرني
الشيخ الفاضل، العالم الكامل، قطب السالكين، مؤيد
الاسلام والمسلمين، مولانا عبدالعلي بن عبد الحميد بن محمد
السبزوارى. وهو يروى عن الشيخ المعظم، والفخر المكرم،
جلال الدين بن محمد بن عبدالله القائى. وهو يروى عن تاج
الدين ابراهيم، القضاة الكيلكى. وهو عن شيخه الكامل مولانا
تاج الدين، على تركه، الكرمانى. وهو عن شيخه غياث الدين،
هبة الله بن يوسف عن جده، صدر الدين، ابراهيم بن محمد بن
المؤيد الحموى، عن ابن عساكر، عن أبى روح، الصوفى،
الهروى. عن زاهر بن طاهر، قال: أخبرنا ابو على الحسن بن احمد
السكاكى، قال: أخبرني ابو القاسم، حبيب، قال: أخبرنا محمد
بن عبدالله بن احمد نيشابورى، قال: أخبرنا ابو القاسم، عبدالله
بن احمد بن عامر الطائى. بالبصرة، قال: حدثني أبى، قال:
حدثني على بن موسى الرضا (ع) - سنة اربع وتسعين ومائة قال:

حدثنی ابی موسیٰ بن جعفر، قال: حدثنی ابی جعفر بن محمد،
 قال: حدثنی ابی محمد بن علی، قال: حدثنی ابی علی بن
 الحسین، قال: حدثنی ابی الحسین بن علی، قال: حدثنی ابی علی
 بن ابی طالب (ع) قال: قال رسول اللہ (ص) يقول اللہ
 عزوجل: لا الہ الا اللہ حصی، فمن دخل حصی آمن من
 عذابی

مرکز تحقیق و پژوهش علوم اسلامی

اسناد روایات کتاب صحیفه رضویہ

اسناد ما در رابطه با صحیفہ مبارکہ منسوب بہ حضرت رضا (ع) کہ سلام و رضوان خدا براو و پدران وی باد چنین است: خبرداد مرا شیخ فاضل، دانشمند کامل، قطب سالکان و یاری دہندہ اسلام و مسلمانان، مولانا عبدالعلی بن عبدالحمید بن محمد سبزاوری. وی روایت می کند از شیخ بزرگوار و فخر گرامی، جلال الدین بن محمد بن عبداللہ قاینی. او نیز روایت می کند از تاج الدین ابراہیم قضاغ گیلکی. و او از استاد کامل خود مولانا تاج الدین، علی ترکہ کرمانی. و او از استادش غیاث الدین، ہبۃ اللہ بن یوسف، و او از جد خود صدرالدین ابراہیم بن محمد بن مؤید حموی و او از ابن عساکر، وی از ابی روح صوفی ہروی و او از زاہر بن طاہر کہ گفت: خبرداد بہ ما ابوعلی حسن بن احمد سکاکی و گفت: خبرداد بہ من ابوالقاسم، حبیب و گفت: خبرداد بہ ما محمد بن عبداللہ بن احمد نیشابوری و گفت: خبرداد بہ ما ابوالقاسم، عبداللہ بن احمد بن عامر طائی در بصرہ و گفت:

پدرم مرا حدیث کرد و گفت: علی بن موسی الرضا (ع) بہ

سال ۱۹۴ هـ برای من حدیث کرد و فرمود: حدیث گفت برای من پدرم موسی بن جعفر (ع) و فرمود: حدیث گفت برای من پدرم جعفر بن محمد (ع) و فرمود: حدیث گفت برای من پدرم محمد بن علی (ع) و فرمود: حدیث گفت برای من پدرم حسین بن علی (ع) و فرمود: حدیث گفت برای من پدرم علی بن ابیطالب (ع) و فرمود: پیامبر خدای - عزوجل - فرمود، که خدای متعال می فرماید:

۱- لا اله الا الله حصنی، فن دخل حصنی امن من

عذابی^۱.

لا اله الا الله، حصار من است، پس هر کس که در حصار من درآمد از عذاب من در امان شد.

۲- و باسناده قال، قال رسول الله (ص): اربعة، أنا لهم شفيع يوم القيامة، ولأتواب ذنوب أهل الأرض^۲: الضارب بالسيف امام ذرتي، المكرم لذرتي. والقاضي لهم حوائجهم. والساعي لهم في أمورهم، عندما اضطرأ اليه. والمحب لهم بقلبه ولسانه.

امام رضا (ع) با اسناد نقل شده فرمود، پیامبر خدا فرموده: چهار کس را من در روز قیامت شفاعت می کنم، اگر چه با گناهان اهل زمین بر من وارد شوند:

۱- باتوجه به شرط و شرایط آن، و من از شرایط آن می باشم. به روایت نقل شده از مرحوم طبرسی

۲- عبارت (اگر چه با گناهان اهل زمین بر من وارد شوند) در روایت مرحوم طبرسی نقل نشده است.

- ۱- کسی را که در پیش روی فرزندان من در جهت گرمی داشت آنان- بر علیه دشمنان آنها و اسلام- شمشیرزند.
- ۲- کسی را که خواست فرزندان من را بر آورد.
- ۳- کسی را که در رابطه با کارهای فرزندان من تلاش و کوشش کند.

۴- کسی را که بادل و زبان خود فرزندان من را دوست داشته باشد.

۳- و با سنداده قال، قال رسول الله (ص): الايمان اقرار باللسان، ومعرفة بالقلب، وعمل بالاركان.

امام رضا (ع) با اسناد نقل شده فرمود، پیامبر خدا فرموده: ایمان عبارتست از اقرار به زبان، و شناخت و عرفان به قلب، و عمل کردن به ارکان دین.

۴- و با سنداده قال، قال رسول الله (ص) يقول الله عزوجل: يا ابن آدم أما تنصقني؟ أتعجب. اليك بالنعم، وتتمقت ألى بالمعاصي. خيري اليك منزل، وشرك ألى صاعد، ولا يزال ملك كرم، يأتي عنك في كل يوم ليلة بعمل قبيح. يا ابن آدم، لو سمعت وصفك من غيرك، وانت لا تعلم من الموصوف، لسارعت الى مقتته.

امام رضا (ع): با اسناد نقل شده فرمود، پیامبر خدا فرموده است که خدای عزوجل می فرماید:

ای فرزند آدم! آیا انصاف نمی دهی؟ من تو را دوست دارم

و نعمت‌ها به تو ارزانی داشتم، و توبیا گناهان با من دشمنی می‌کنی. خیر و برکت من به سوی تو نازل می‌شود، ولی شر و زشتی (گناه) توبه سوی من بالا می‌آید، و همواره فرشته‌ای بزرگوار هر روز و شب کارهای زشت تو را به سوی من می‌آورد.

ای فرزند آدم! اگر بشنوی که کسی از تو سخن گفته، به سوی او می‌شتابی و با او دشمنی می‌کنی، اگر چه نمیدانی که در باره توجّه سخنی گفته است. *

۵- و با سنداده قال، قال رسول الله (ص) يقول، قال

الله عزوجل:

مَا مِنْ مَخْلُوقٍ يَعْتَصِمُ بِمَخْلُوقٍ دُونِي، الْأَقْطَعَتِ أَسْبَابُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِنْ دُونِهِ. فَإِنْ سَأَلَنِي لَمْ أُعْطِهِ، وَإِنْ دَعَانِي لَمْ أَجِبْهُ. وَمَا مِنْ مَخْلُوقٍ يَعْتَصِمُ بِي، دُونَ خَلْقِي، الْأَضْمَنْتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضُ بَرَزَقِهِ. فَإِنْ سَأَلَنِي أُعْطِيتَهُ، وَإِنْ دَعَانِي أَجَبْتَهُ، وَإِنْ اسْتَغْفَرَنِي غُفِرَتْ لَهُ.

امام رضا (ع) با اسناد نقل شده فرمود، پیامبر خدا فرموده است که خدای عزوجل می‌فرماید:

هیچ آفریده‌ای، مخلوق دیگری را سوای من چنگ نمی‌زند، مگر آنکه اسباب آسمانها و زمین را برای او قطع می‌کنم. پس اگر مرا در خواست کند، او را نمی‌بخشم، و اگر مرا بخواند، او را اجابت نمی‌کنم. و هیچ آفریده‌ای به من چنگ نمی‌زند (روی نمی‌آورد) پس از آنکه غیر من را رها کرده باشد، مگر آنکه آسمانها

* مترجم: مقصود این است که انسان اگر احتمال دهد کسی درباره او بد گفته دست به دشمنی می‌زند، در حالی که پروردگار همواره دشمنی و گناه انسان را ملاحظه می‌کند، و با اینحال رحمت خود را از وی دریغ نمی‌کند.

و زمین را ضامن روزی او قرار داده ام. پس اگر از من درخواست کند، به او می بخشم، و اگر مرا بخواند، او را اجابت می کنم، و اگر از من طلب آمرزش و غفران کند، او را شامل غفران خود قرار می دهم.

۶- و با سنداده قال، قال رسول الله (ص): اختتنوا اولادکم يوم السابع، فانّه أطهر وأسرع بناتاً للحم^۱.
با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرمود:

فرزندانتان را در روز هفتم ولادت ختنه کنید، زیرا به این وسیله پاکتر و زودتر گوشت می روید.

۷- و با سنداده قال، قال رسول الله (ص): من افقی الناس بغير علم، لعنته^۲ السماء والأرض.
امام رضا (ع) با اسناد نقل شده فرمود، پیامبر خدا فرموده است که:

کسی که برای مردم بدون آگاهی فتوا دهد، آسمان و زمین او را لعنت کنند.

۸- و با سنداده قال، قال رسول الله (ص): افضل الاعمال عند الله ایمان لاشکّ فيه، وغزولاً غلول فيه، وحجّ مبرور. وأول من يدخل الجنة شهيد، وعبد مملوك احسن عبادة ربّه، ونصح لسيّده، ورجل عفيف^۳ متعفف، ذوعيال^۴. وأول

۱- به روایت مرحوم طبرسی، اروح للقلب هم در پایان حدیث نقل شده است.

۲- ملائکه، نسخه طبرسی

۳- عن الحرام، نسخه طبرسی

۴- عبادة، نسخه طبرسی

من یدخل النار امام^۱ مسلط، لم يعدل وذو ثروة من المال لم يقض حقه، وفقير فخور.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

برترین کارها در نزد خدا ایمانی است که در آن شکی نباشد، و پیکاریست که در آن خیانت نباشد و حج پذیرفته شده بی شبهه است. و نخستین کسی که به بهشت وارد می شود، شهید است و غلامی که به نیکوترین وجه خدایش را عبادت کرده، و آقایش را پند داده و مردی که از محرمات خودداری کرده با اینکه عیالوار است.

و اول کسی که به جهنم وارد می شود، زمامدار نیرومند و چیره ایست که دادگری نمی کند، و ثروتمندیست که حقوق الهی را از ثروت خود نمی پردازد، و نیازمندی که متکبر و خودخواه است.

۹- و با اسناد قال، قال رسول الله (ص): لا يزال الشيطان ذعرا^۲ من المؤمن، ما حافظ على الصلوات الخمس، فاذا ضيعهن تجرأ عليه، و اوقعه في العظام.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود: که پیامبر خدا (ص) فرموده: شیطان همواره از انسان مؤمن بیمناک است، تا زمانی که نمازهای پنجگانه را حفاظت و مراقبت می کند. و هنگامی که حق نمازها را تباه کرد، شیطان نسبت به او جرأت می یابد و او را دچار گرفتارهای بزرگ می کند.

۱۰- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): من أذى فريضة فله عند الله دعوة مستجابة.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که پیامبر (ص) فرموده: هر کس واجبی را انجام دهد، پس برای وی در پیشگاه خدا دعای اجابت شده‌ای منظور است.

۱۱- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): للعلم خزان، ومفتاحها السؤال، فاسألوا- يرحمكم الله- فإنه يؤجر فيه أربعة: السائل، والمعلم، المستمع، والمحب لهم.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که پیامبر خدا (ص) فرموده:

برای علم و دانش گنجینه‌هایی است، که کلید آنها پرسش است. خدای شما را رحمت کند، پرسید که در سؤال چهار نفر پاداش داده می‌شوند. اول سؤال کننده، دوم آموزگار، سوم شنونده و چهارم دوستدار آنها.

۱۲- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): لا يزال امتي بخير ما تحابوا وأدوا الأمانة، واجتنبوا الحرام، ووقروا الضيف، وأقاموا الصلوة، وأدوا الزكوة، فاذلم يفعلوا ذلك، ابتلوا بالقحط والسنين.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

امت من همواره در خیر و نیکی باشند، تا هنگامی که یکدیگر را دوست داشته باشند و امانت را به صاحب آن

باز گردانند و از حرام پرهیز کنند، و مهمانرا گرامی بشمارند و نماز را
بپای دارند دارند و زکات را پردازند. و هرگاه این کارها را انجام
ندهند دچار قحطی می شوند.

۱۳- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): إِنَّ اللَّهَ

لَيُبْغِضُ مَنْ^۱ يَدْخُلُ عَلَيْهِ فِي بَيْتِهِ، فَلَا يِقَاتِلُ^۲.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که فرستاده خدا (ص)
فرموده:

به درستی که خدا خشمگین است و دشمن می دارد کسی
را که به زور به خانه اش وارد شوند و او به پیکار و دفاع برخیزد.

۱۴- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): لَيْسَ

مِنْهُمْ غُشٌّ مُسْلِمًا، أَوْ ضَرْهٌ، أَوْ مَأْكَرَةٌ.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که پیامبر خدا (ص) فرموده:
از ما نیست کسی که در مال مسلمانی غش وارد کند، یا
به اوزیان برساند و یا او را فریب دهد.

۱۵- وباسناد قال، قال رسول الله (ص) قَالَ اللَّهُ

تَبَارَكَ وَتَعَالَى: يَا بَنِي آدَمَ! لَا يَغْرَنُكَ ذَنْبُ النَّاسِ عَنْ ذَنْبِكَ،
وَلَا نِعْمَةُ النَّاسِ عَنْ نِعْمَةِ اللَّهِ عَلَيْكَ، وَلَا تَقْنَطُ النَّاسُ مِنْ رَحْمَةِ
اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ تَرْجُوها لِنَفْسِكَ.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که فرستاده خدا (ص)
فرموده:

ای فرزندان آدم! گناه مردم تو را نفریبند، تا از گناه خود غافل

۱- الرجل، نسخه طبرسی

۲- يقتل، نسخه طبرسی

شوی، و نعمت مردم به تو نعمت خدای را بر تو زیادت نبرد، و مردم را از رحمت خدا نسبت به آنها ناامید مکن، در حالی که نسبت به رحمت خدا در رابطه با خود امیدواری.

۱۶- وباسنادہ قال، قال رسول اللہ (ص): ثلاث

اخافهن علی امتی- من بعدی- الضلالة بعد المعرفة، ومضلات الفتن، وشهوة البطن والفرج.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که فرستاده خدا (ص) فرموده:

سه چیز بعد از خود مرا نسبت به امتم بیمناک ساخته است: گمراهی بعد از شناسائی و معرفت، فتنه های گمراه کننده و شهوت شکم و شرمگاه.

۱۷- وباسنادہ قال، قال رسول اللہ (ص): من سب

نبیاً قتل، ومن سب صاحب نبی جلد ۱

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هرکس پیامبری را دشنام دهد شایسته کشته شدن است و هرکس صحابی پیامبری را دشنام دهد سزاوارتازیانہ است.

۱۸- وباسنادہ قال، قال رسول اللہ (ص): اذا سمیت

الولد محمداً، فاكرموا وأوسعوا له فی المجلس، لا تقبحوا له وجهاً.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هرگاه فرزندی را محمد نام گذارید، او را گرامی بدارید و در انجمن ها به او گشادگی و وسعت مکان دهید، و نسبت به او روی ترش نکنید.

۱۹- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): ما من قوم كانت لهم مشورة، فحضر معهم من اسمه محمد، أو احمد، فأدخلوه في مشورتهم الا هو خير لهم^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که پیامبر خدا (ص) فرموده: در هر محفل مشورتی گروهی که محمد یا احمد نامی در میان آنها باشد، آن شورا به خیر و نفع آنان به پایان می رسد.

۲۰- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): ما من مائدة، وضعت، ففعد عليها من اسمه محمد، أو احمد، الا قدس ذلك المنزل، في كل يوم مرتين.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که پیامبر خدا (ص) فرموده: هر سفره ای که گسترده شود و بر آن سفره کسی که محمد یا احمد نام دارد بنشیند، روزی دوبار آن منزل پاکیزه شود.

۲۱- وباسناد قال، قال رسول الله (ص) تحشر ابنتی فاطمه يوم القيامة، ومعها ثياب مصبوغة بدم الحسين، فتعلق بقائمة من قوائم العرش، فتقول: يارب، احکم بينی وبين قاتل ولدی^۲، قال، قال رسول الله (ص)- فيحيكم لابنتی- ورب الكعبة.

۱- خیر لهم ، بکسر الحاء در نسخه طبرسی ثبت شده است

۲- فتعلق ، بتانین در نسخه طبرسی ثبت شده است.

۳- لغضب، نسخه طبرسی

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که فرستاده خدا (ص) فرموده:

در روز قیامت دخترم فاطمه (ع) برانگیخته می شود، در حالی که همراه با او جامه هائی است آغشته و رنگین به خون حسین (ع) پس آنرا به پایه ای از ارکان عرش بیاویزد و بگوید: ای خدا! میان من و گشونده فرزندانم داوری کن. امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا فرموده است: پس خدا درباره درخواست دخترم حکم می دهد، به خدای کعبه قسم.

۲۲- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): انما سمیت

ابنتی فاطمه لأن الله تعالى فطمها، وفطم من احبها من النار.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که پیامبر خدا فرموده:

همانا دخترم را فاطمه نامیدم، بدانجهت که خدای تعالی فاطمه و هر کس فاطمه را دوست بدارد از آتش جهنم دور کرده است.

۲۳- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): إن الله

تعالى يغضب بغضب فاطمه ويرضى لرضاها.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که پیامبر خدا فرموده:

به درستی که خداوند متعال به غضب فاطمه غضبناک و به خشنودی فاطمه خشنود می شود.

۲۴- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): يا علي!

اذا كان يوم القيامة اخذت بحجرة الله - عزوجل - واخذت انت بحجزتي، واخذ ولدك بحجزتك واخذت شيعة ولدك بحجزتهم، فتري أين يؤمر بنا. قال ابوالقاسم الطائي: سألت أبا العباس

ثعلب عن الحجرة، فقال: هي السبب وسألت نفظويه النحوي عن ذلك فقال: هي السبب.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که پیامبر خدا (ص) فرموده: یا علی! هنگامی که روز قیامت فرا برسد، من به ریسمان خدای - عزوجل - چنگ می زنم و تونیز به ریسمان من چنگ می زنی و فرزندان توبه ریسمان تومی آویزند، و پیروان فرزندان توبه ریسمان ایشان چنگ می زنند. پس آنگاه می بینی به کجا^۵ ما را فرمان می دهند. ابوالقاسم طائی گفت: از ابوعباس ثعلب راجع به حجه پرسیدم، گفت: آن ریسمان است و از نفظویه نحوی پیرامون حجه سؤال کردم، گفت: آن ریسمان است.

۲۵- و با اسناد قال، قال رسول الله (ص): انا اهل

بیت، لا تحل لنا الصدقة، وأمرنا باسباغ الوضوء، ولا تنزى همارا على عتيقة، ولا نمسح على خف.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که پیامبر خدا (ص) فرموده: برای ما خانواده [خاندان پیامبر] صدقه حلال نیست، و فرمان داریم که همواره با وضو باشیم، و مأموریم که الاغی را براسب نجیبی نجهانیم، و نیز فرمان داریم که بر روی کفش مسح نکشیم.

۲۶- و با اسناد قال، قال رسول الله (ص): مثل

المؤمن - عند الله عزوجل - كمثل ملك مقرب. وإن المؤمن - عند الله - اعظم من ملك مقرب^۱. وليس اعظم من ملك

۵. شاید مقصود از «کجا» جایگاه بهشت یا جهنم باشد. و بدیهی است که فحوی کلام رسول الله بیانگر فرمان الهی به پیامبر و علی و فرزندان او و پیروان آنها در رابطه با حرکت به سوی بهشت می باشد. مترجم

۱- این کلمه در نسخه طبرسی نیست

مقرب شیء، احبّ إلى الله من مؤمن تائب، أو مؤمنة تائبة.
 بااسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که فرستاده خدا (ص)
 فرموده:

مؤمن در پیشگاه خدای عزوجل مانند فرشته ای مقرب
 است، و بلکه مؤمن در نزد خدا از فرشته مقرب هم بزرگتر است. و
 در نزد خدای چیزی بزرگتر از فرشته مقرب نیست، مگر مؤمن توبه
 کننده یا [زن] مؤمنه توبه کننده به سوی خدا.

۲۷- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): من مرّ علی
 المقابر، وقرأ «قل هو الله احد» احدی عشر مرّة، ثم وهب اجره
 للأموات، اعطی من الأجر بعدد الأموات.
 بااسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که فرستاده خدا (ص)
 فرموده:

هرگاه کسی بر گورستان بگذرد و یازده بار سوره مبارکه
 «قل هو الله احد» را بخواند و اجر آن را نثار مردگان کند، به عدد
 مردگان به او پاداش داده می شود.

۲۸- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): یا علی!
 أنتک سید المسلمین و یعسوب المؤمنین^۱ و امام المتقین و قائد الغر
 المحجلین. قال ابوالقاسم^۲ - رضی الله عنه - سألت احمد بن
 یحیی، عن الیعسوب فقال: هو الذکر من النحل، الذی يتقدّمها
 و يحامی عنها.

۱- المسلمین، در نسخه طبرسی ثبت شده است

۲- الطائی، در نسخه طبرسی ثبت شده است

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرموده که فرستاده خدا (ص) فرموده:

ای علی! به درستی که تو آقای مسلمانان و سرور و نگهبان مؤمنان و پیشوای پرهیزگاران و زمامدار شهرت یافتگانی* . ابوالقاسم [طائی] -رضی الله عنه- گفت از احمد بن یحیی درباره یعسوب پرسیدم، گفت: زبور نرینه بزرگی است که از زبورها دفاع می کند.

۲۹- و با اسناد قال، قال رسول الله (ص): لما أَسْرَى بي إلى السماء أخذ جبرئيل (ع) ^۱ بیدی واقعدنی علی درنوک ^۲ من در اینک الجنة ثم ناولنی سفرجلة، فأنا كنت ^۳ اقلبها اذا نفلقت، فخرجت منها جارية حوراء، لم أراحسن منها، فقالت: السلام عليك يا محمد، قلت: من أنت؟ قالت: الراضية ^۴، المرضیه. خلقنی الجبار من ثلاثة اصناف، اسفل من مسك، ووسطی من كافور. واعلاى من عنبر. عجنی من ماء الحيوان ثم ^۵ قال لی الجبار کونی، فکنت، خلقنی لأخیک وابن عمک، علی بن ابی طالب (ع).

به اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

۱- (ع) در نسخه طبرسی نیست

۲- بساط (کذا)

۳- این کلمه در نسخه طبرسی نیست

۴- أنا الراضية، در نسخه طبرسی ثبت شده است.

۵- (ثم) در نسخه طبرسی نیست

* شاید مقصود اینست که توازیه شهرت یافتگان عالم مشهورتر و عظیم تری. (مترجم)

هنگامی که مرا در آسمانها گردش دادند، جبرئیل (ع) دست مرا گرفت و مرا بر بساطی از بساطهای بهشت نشاند. پس از آن یک گلآبی به من داد و من آنرا زیر و رو کردم، ناگهان شکافته شد و از آن کنیزی از حوریان بهشتی خارج شد که من زیباتر از او ندیده بودم، پس به من گفت: سلام بر تو ای محمد! گفتم: تو کیستی؟

گفت: من راضیه مرضیه هستم، که پروردگار مرا از سه چیز آفریده است، پائین تنه من از عطر است، و میان تنه من از کافور و بالا تنه ام از عنبر است. خدای مرا به آب حیات سرشته است. خدای جبار به من گفت هست شو، پس موجود شدم، و مرا برای برادر و پسر عمویت علی بن ابی طالب آفریده است.

۳۰- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): من عامل الناس، فلم یظلمهم، وحدثهم فلم یكذبهم، ووعدهم فلم یخلفهم، فهو مؤمن، کملت مروته، وظهرت عدالته، ووجبت اخوته، وجرمت غيبته.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هر کس با مردم داد و ستد کند و به آنها ستم نکند، و با آنها سخن بگوید و در گفتار به آنها دروغ نگوید، و ایشان را وعده دهد و خلاف نکند، چنین کسی مؤمن است. مؤمنی که جوانمردیش کامل و عدالت و دادگریش آشکار است، و برادری با وی واجب و غیبت او حرام است.

۳۱- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): إِنْ موسى

بن عمران (ع) ^۱ سأل ربه، ورفع يديه فقال: يا رب أبعد أنت فناديك، أم قريب فأنا جيك فأوحى الله تعالى -إليه: يا موسى، أنا جليس من ذكرني.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

همانا موسی بن عمران (ع) دستهایش را بالا برد و خدای خود را پرسید و گفت: خدای من! آیا تو دوری تا من تو را بخوانم، و یا نزدیکی تا با تو نجوا کرده و به آرامی سخن بگویم. پس خدای متعال وحی فرستاد، که ای موسی من همنشین کسی هستم که مرا یاد کند.

۳۲- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): ایاکم والظلم فانه یخرب قلوبکم.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

بر شما باد که از ستم پرهیز کنید، چرا که ستم دلهای شما را ویران می کند.

۳۳- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): یا علی انی سألت ربی ^۲ فیک خمس خصال فأعطانی. اما أولا هن فسألت ربی أن تنشق عنی الأرض، فانقض ^۳ التراب عن راسی، و انت معی، فأعطانی. وأما الثانية فسألت ربی أن یوفقنی عند کفة

۱- (ع) در نسخه طبرسی نیست.

۲- الله، در نسخه طبرسی ثبت شده است.

۳- وانفض، نیز ثبت شده است.

المیزان فانت معی، فأعطانی. وأما الثالثة فسألت ربی أن يجعلك حامل لوائی—یوم القيامة—وهو لواء الله الاكبر، تحته المفلحون الفائزون فی الجنة، فأعطانی. وأما الرابعة، فسألت ربی أن تسق امتی من حوضی بیدك^۱، وأنت معی، فأعطانی. وأما الخامسة فسألت ربی، أن يجعلك قائد امتی الى الجنة، فأعطانی. والحمد لله الذی منّ علیّ بذلك

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

یا علی! من برای تو پنج چیز از خدا درخواست کردم، تمام آنها را به من عطا فرمود. نخست از خدا خواستم که من اول کسی باشم که سر از خاک بردارم و خاک از فرقم بریزد و توبا من باشی.

دوم، از خدا خواستم که در برابر میزان تو همراه من باشی.

سوم، از خدا درخواست کردم که تورا بردارنده پرچم حق در روز قیامت قرار دهد، که آن پرچم الله اکبر است، و بر آن نوشته است که: رستگاران آنهایی هستند که به بهشت رسیدند.

چهارم، از خدا خواستم که امت من از حوض کوثر به دست تو سیراب شوند، در حالی که توبا من هستی.

پنجم، از خدا خواستم که تورا پیشوای امت من در حرکت به سوی بهشت قرار دهد، همه این خواستها برآورده شد. و سپاس خدای را که با اجابت آنها بر من منت گذاشت.

۳۴- وباسناده قال، قال رسول الله (ص) فی قوله

عزوجل: «یوم ندعوا کل اناس بامامهم*» قال: یدعی کل قوم بامام زمانهم، وکتاب ربهم وسنة نبیهم.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) در باره سخن خدای عزوجل «یوم ندعوا کل اناس بامامهم» فرمود: -در روز قیامت- هر گروهی به نام امام زمان آنها خوانده شوند، و نیز به کتاب خدا و سنت پیامبرشان فراخوانده می شوند.

۳۵- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): ان المؤمن

یعرف^۱ فی السماء، كما يعرف الرجل أهله وولده، وانه اکرم علی الله من ملک مقرب.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هر آینه مؤمن در آسمانها چنان شهرتی دارد که در خانواده خود نزد فرزندانش شناخته شده است، و مؤمن از فرشته مقرب در پیشگاه خدا گرامی تر است.

۳۶- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): من بهت

مؤمننا، أو مؤمنة وقال^۲ فيه ماليس فيه، أقامه الله- عزوجل- علی تل^۳ من نار، حتی یخرج مما قال فيه.

* سوره اسراء، آیه ۷۱

۱- لیعرف، در نسخه طبرسی ثبت شده است.

۲- أو، در نسخه طبرسی ثبت شده است.

۳- قل، در نسخه طبرسی ثبت شده است.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هرکس به مرد یازن مؤمنی بهتان زند و درباره او چیزی بگوید که در وی نباشد، روز قیامت خدای او را برتپه ای از آتش نگاه دارد، تا از آنچه که درباره آنها گفته رهایی یابد.

۳۷- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): أتانی

جبرئیل (ع) ^۱ عن ربی - عزوجل - وهویقول ^۲: ربی یقرؤک السلام، ویقول: بشر المؤمنین، الذین یعملون الصالحات، ویؤمنون بک، وباهل بیتک بالجنة، فان لهم عندی جزاء الحسنی، وسید خلون الجنة.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

جبرئیل (ع) از سوی خدا بر من فرود آمد و گفت: خدای تو را سلام می رساند و می فرماید:

مؤمنان را به بهشت بشارت بده، کسانی که کار نیک انجام می دهند و به تو و خاندان تو ایمان آورده اند، به درستی که برای ایشان در نزد من پاداش نیکو است، و به زودی وارد بهشت می شوند.

۳۸- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): حرمت

الجنة علی من ظلم اهل بیتی، وقاتلهم، والمعین علیهم، ومن سبهم. اولئک لا خلاق لهم فی الآخرة، ولا یکلمهم الله یوم

۱- (ع) در نسخه طبرسی نیست.

۲- یا محمد «ص» این عبارت در نسخه طبرسی وجود دارد

القیامة، ولا یزکیهم، ولهم عذاب الیم.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

بهشت حرام است بر کسی که به خاندان من ستم کند، و با ایشان بجنگد، و دشمنان اهل بیت مرا یاری دهد، و به اهل بیت من دشنام دهد. برای آنها در آخرت بهره ای نیست، و خدا با آنان در روز قیامت سخن نمی گوید، و آنها را پاک نمی گرداند، و برای آنان عذاب دردناک است.

۳۹- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): إِنَّ اللَّهَ

لَيَحْسَبُ كُلَّ خَلْقٍ الْآمِنِ أَشْرَكَ بِاللَّهِ - عزوجل - فآتَهُ لَا يَحْسَبُ، وَيُؤْمَرُ بِهِ إِلَى النَّارِ.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

به درستی که خدای عزوجل از همه مردم حساب می کشد، مگر آن کس که به خدا شرک آورده، و فرمان داده می شود که در آتش وارد شود.

۴۰- وباسناد قال، قال رسول الله (ص):

لَا تَسْتَرْضِعُوا الْحَمَقَاءَ، وَلَا الْعَمَشَاءَ، فَإِنَّ اللَّبْنَ تَبْعَدِي.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

زنان احمق وضعیف چشم که از دید گانشان آب می ریزد، برای شیردادن کودکان استفاده نکنید، چرا که شیر آنها در کودکان اثر دارد.

۴۱- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): ليس للصبي لبن خير من لبن أمه.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

برای کودک هیچ شیری بهتر از شیر مادر نیست.

۴۲- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): الذي يسقط من المائدة مهورا خور العين.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

خوردن غذائی که از سفره بیرون ریخته است، مهریه حوران بهشتی است.

۴۳- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): من يحسن النفقة فله حسنة.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هر کس نیکو نفقه دهد، برای او پاداش نیکو است.

۴۴- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): اذا اكلتم الثريد، فكلوا من جوانبه، فان الذروة فيها بركة.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هرگاه غذای ترید می خورید، از اطراف ظرف غذا بخورید، زیرا برکت در وسط ظرف است.

۴۵- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): نعم

الادام الخَلّ. ولن يفتقر اهل بيت، عندهم الخَلّ.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

سرکه نان خورش نیکویی است، و خانواده ای که سرکه دارند هرگز تهی دست نمی شوند.

۴۶- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): المغبون،

لامحمود، ولا مأجور

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده: کسی که مغبون است، پسندیده و دارای پاداش نیست.

۴۷- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): ستة من

المروّة، ثلاثة منها في الحضر وثلاثة منها في السفر. أمّا التي في الحضر، فتلاوة كتاب الله، وعمارة مساجد الله، واتخاذ الإخوان في الله. وأمّا التي في السفر، فبذل الزاد، وحسن الخلق، والمزاح في غير معاصي الله.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده: شش موضوع از جوانمردی است، سه تای آنها در دیار شخص مطرح است و سه تای از آنها در سفر. و اما آنچه که در شهر و دیار مطرح است: تلاوت کتاب خدا، و آبادانی مساجد خدا، و انتخاب برادر دینی در راه خداست.

و آنچه که در سفر مطرح است: بخشش زاد و توشه راه، اخلاق نیکو، و شوخی کردن است در رابطه با آنچه که گناه خدا نباشد.

۴۸- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): اللهم بارك

لأمتي في بكورها يوم سبتها، وخميسها.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
خدایا، سحرگاه امت من را در روز شنبه و پنجشنبه
مبارک فرما.

۴۹- وباسنادی قال، قال رسول الله (ص) كلوا
التمر على الريق، فإنه يقتل الديدان في البطن.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
خرما را به ناشتا بخورید، زیرا در این صورت خرما کرم‌ها
و انگل‌های معده را می‌کشد.

۵۰- وباسنادی قال، قال رسول الله (ص): ادهنوا
بالبنفسج، فإنه بارد في الصيف، حار في الشتاء.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
بدن را با بنفشه روغن بمالید، زیرا که آن در تابستان
خنک و در زمستان گرم است.

۵۱- وباسنادی قال، قال رسول الله (ص): التوحيد
نصف الدين، فاستزلوا الرزق من قبل الله بالصدقة.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
یکتاپرستی نیمی از دین است، پس به وسیله صدقه دادن
از خدا روزی بخواهید.

۵۲- وباسنادی قال، قال رسول الله (ص): اصطنع
الخير إلى من هو أهله، ومن ليس من أهله، فإن أصبت أهله،
فهو أهله. فإن لم تصب أهله، فأنت من أهله.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:

به کسی که شایسته نیکی است و کسی که سزاوار نیکی نیست، نیکی کن. پس اگر نیکی توبه کسی که شایسته است رسید، که هم او اهل آن بوده است، و اگر به کسی که سزاوار نیست رسید، در این حال تو اهل نیکی هستی.

۵۳- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): رأس العقل بعد الدين، التودد الى الناس، واصطناع الخير الى كل برّ، وفاجز

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

اساس و ریشه خرد بعد از اعتقاد به خدا، دوستی با مردم، و نیکی کردن به هر انسان خوب یا بدی است.

۵۴- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): سيد طعام الدنيا والآخرة، اللحم. وسيد شراب الدنيا والآخرة، الماء. و أناسيد ولد آدم، ولا فخر.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

بهترین طعام در دنیا و آخرت گوشت است. و بهترین نوشیدنی در دنیا و آخرت آب است. و من بزرگ و سرور فرزندان آدم می باشم، و فخر و مباهااتی هم نیست.

۵۵- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): سيد طعام الدنيا والآخرة، الرز.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

بهترین غذای دنیا و آخرت برنج است.

۵۶- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): کُلُوا

الرَّيْحَانِ فَلَيْسَتْ مِنْهُ حَبَّةٌ تَقَعُ فِي الْمَعْدَةِ، إِلَّا أَثَارَتْ الْقَلْبَ،
وَأُخْرِسَتْ الشَّيْطَانُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

انار بخورید، زیرا هر دانه ای از انار که در معده قرار
می گیرد قلب را نورانی می کند، و شیطان را تا چهل روز از دل
می راند.

۵۷- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): عَلَيْكُمْ

بِالزَّيْتِ، فَإِنَّهُ يَكْشِفُ الْمَرَّةَ، وَيَذْهَبُ بِالْبَلْغَمِ، وَيَشُدُّ الْعَصَبَ،
وَيَحْسِنُ الْخَلْقَ، وَيَطْيِبُ النَّفْسَ، وَيَذْهَبُ بِالْهَمِّ.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
بر شما باد خوردن روغن زیتون، زیرا آن کیسه صفراء را
خالی می کند، و بلغم را از بین می برد، و اعصاب را قوی، و اخلاق
را نیکو، و نفس را خوشبو می کند، و غم و اندوه را می زداید.

۵۸- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): كُلُوا

الْعَنْبَ حَبَّةً، حَبَّةً، فَإِنَّهُ أَهْنًا وَأَمْرًا

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
انگور را دانه، دانه بخورید، چرا که در این صورت گوارا
تر است.

۵۹- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): إِنْ يَكُنْ

شَيْءٌ شَفَاءً فَنَفِي شَرْطَةِ حِجَامٍ، أَوْ شَرْبَةِ عَسَلٍ.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
اگر شفا در چیزی باشد، پس در تیغ حجامت و شربت
عسل خواهد بود.

۶۰- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): لا تردوا

شربة عسل، من أتاكم بها.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
هر کس شربت عسل به شما داد، آن را پس نزنید.

۶۱- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): اذا

طبختم، فأكثروا القرع، فإنه يسر القلب الحزين.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
هرگاه غذا پخته می کنید، کدو در آن زیاد بریزید، زیرا
آن دل افسرده را شادمان می کند.

۶۲- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): افضل

اعمال امتی، انتظار فرج الله تعالى.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
برترین کارهای امت من، چشم داشت فرج [در رابطه با
ظهور حضرت مهدی (ع)] از سوی خدای متعال است.

۶۳- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): ضعفت

عن الصلوة، والصيام، والجماع، فنزل على قدر من السماء،
فاكلت منها، فزاد في قوتي، قوة اربعين رجلا، في البطش
والجماع.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
نیروی من برای اقامه نماز و روزه و آمیزش کم شد. پس از

آن دیگی از آسمان بر من فرود آمد، از آن خوردم، پس نیروی من به اندازه چهل مرد نیرومند در توانمندی و جماع افزوده شد.

۶۴- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): افواهکم

طرق من طرق ربکم، فنظفوها.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده: دهان‌های شما راهی از راهها به سوی خدای شماست، پس آن را پاکیزه نگهدارید.

۶۵- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): لیس شی

ابغض الی الله- عزوجل- من بطن ملآن.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده: هیچ چیز در نزد خداوند بدتر و غضبناک‌تر از شکم پر نیست.

۶۶- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): التجوم

امان لاهل السماء واهل بیتی امان لأمتی.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

ستارگان موجب ایمنی اهل آسمانند و فرزندان من باعث

ایمنی امت من می باشند.

۶۷- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): إن موسى

بن عمران سأل ربه، ورفع يديه، فقال: يا اهي أين ذهبت؟ فأوحى الله- تعالى- اليه، يا موسى، ان في عسكري غمازا: فقال: يارب دلتي عليه. فأوحى الله- تعالى- اليه، اني ابغض الغماز، فكيف اغمز.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

همانا موسی بن عمران دستهایش را بلند کرد و از خدای خویش درخواست کرد و فرمود: خدای من به کجا بروم؟
در این حال خدای متعال وحی فرمود، ای موسی! همانا در میان لشکریان تو سخن چینی وجود دارد، موسی گفت: خدای من او را به من معرفی کن. خدای تعالی به او وحی کرد:
هرآینه من سخن چینی و سخن چین را دوست نمی دارم، با این حال چگونه خود سخن چینی کنم؟

۶۸- و با اسناد قال، قال رسول الله (ص): دعاء اطفال امّی مستجاب، ما لم یقارب الذنوب.
با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

دعای کودکان امت من، تا هنگامی که به گناه نزدیک نشوند، برآورده و اجابت می شود.

۶۹- و با اسناد قال، قال رسول الله (ص): یا علی! من کرامة المؤمن علی الله تعالی أنه لم یجعل الله لأجله وقتاً معلوماً، حتی یهم ببائقه. فاذا هم ببائقة، قبضه الله رافقه به.
قال الرضا (ع): کان جعفر بن محمد (ع) یقول، تجنبوا البوائق، یمدکم فی الأعمار.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

یا علی! یکی از کرامت هایی که خدای متعال به مؤمن

عنایت فرموده، اینست که از مرگ خود خبر ندارد، تا امکان روی آوری به گناه داشته باشد. پس هنگامی که به انجام گناه همت گمارد، خدای متعال از گذرگاه رأفت و مهربانی جان او را می گیرد. و امام رضا (ع) فرمود:

جعفر بن محمد (ع) فرموده است: از گناه و ستم پرهیز داشته باشید، تا اینکه عمر شما زیاد شود.

۷۰- وباسنادی قال، قال رسول الله (ص): اذالم يستطع الرجل أن يصلي قائماً، فليصل جالساً، فإذا لم يستطع أن يصلي جالساً، فليصل مستلقياً، ناصباً رجله حيال القبلة، يومئذ ايماء.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده: هرگاه انسان نمی تواند ایستاده نماز بخواند، پس به حال نشسته اقامه نماز کند، و اگر توانائی اینکه نشسته نماز بخواند، در او نیست، به پشت بخوابد و پاهایش را به طرف قبله دراز کند و با اشاره نماز بخواند.

۷۱- وباسنادی قال، قال رسول الله (ص): من صام يوم الجمعة صبراً واحتساباً، أعطى أجر عشرة أيام غرزهر، لا يشاكلهن أيام الدنيا.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده: هرکس روز جمعه را روزه بگیرد، خداوند به او پاداش ده روز روزه به او می دهد، که هیچ شباهتی به روزه های دنیا ندارد.

۷۲- وباسنادی قال، قال رسول الله (ص): عنوان صحیفه المؤمن حسن خلقه.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
 سرآغاز نامه اعمال انسان مؤمن، نیکویی اخلاق اوست.
 ۷۳- وباسنادی قال، سئل رسول الله (ص) ما اکثر ما یدخل به الجنة؟ قال: تقوی الله، وحسن الخلق.
 وسئل، وما اکثر ما یدخل به النار؟ قال: الا جوفان، البطن، والفرج.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
 چه کاری باعث ورود به بهشت می شود؟ پیامبر اکرم
 فرمود: پرهیزگاری، و اخلاق نیکو.
 وسؤال شد که چه کاری باعث ورود به جهنم می شود؟
 پیامبر (ص) فرمود: شکم و شرمگاه

۷۴- وباسنادی قال، قال رسول الله (ص): أقربکم مجلساً- یوم القيامة- أحسنکم خلقاً، وخیرکم لأهله.
 با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
 نزدیک ترین شما به من در روز قیامت، خوش خوی ترین
 و مهربان ترین آنها نسبت به خانواده اش می باشد. و من
 مهربان ترین شما به خانواده ام می باشم.

۷۵- وباسنادی قال، قال رسول الله (ص) احسنُ الناس ايماناً، أحسنهم خلقاً، وألطفهم بأهله. وأنا ألطفکم بأهلی.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
 بهترین مردم از نظر ایمان، خوش خوی ترین و مهربان ترین
 آنها نسبت به خانواده اش می باشد. و من مهربان ترین شما به

خانواده ام هستم.

۷۶- وباسناده قال: حدثني أبي علي بن أبي طالب (ع) في قول الله تعالى «لتسألن يومئذ عن النعيم» قال: الرطب، والماء البارد.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب (ع) درباره سخن خدای متعال «لتسألن يومئذ عن النعيم» فرمود: نعمتی که در این آیه مورد سؤال قرار گرفته، خرما و آب سرد است.

۷۷- وباسناده قال، قال حدثني أبي علي بن أبي طالب (ع) قال، قال رسول الله (ص): ثلاثة يزدن في الحفظ ويذهبن بالبلغم، قراءة القرآن، والعسل، واللبن.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب (ع) فرمود که پیغمبر خدا (ص) فرموده:

سه چیز حافظه را زیاد و بلغم را از میان می برد: قرائت قرآن، خوردن عسل و کندر.

۷۸- وباسناده قال: حدثني أبي، علي بن أبي طالب (ع) مَنْ أَرَادَ الْبَقَاءَ، فَلْيَبْكَرِ الْغَدَاءَ، وَيُحْتَذِ الْحَذَاءَ، وَيُخَفِّفِ الرَّدَاءَ.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب (ع) فرمود:

هر کس دوام و عمر زیاد می خواهد، صبحانه بخورد،

کفش چسب و جلف بپوشد و لباس سبک داشته باشد. *

۷۹- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): إذا أكل طعاماً يقول: اللهم بارك لنا فيه، وارزقنا منه خيراً. وإذا أكل التمر، أو شرب لبن قال: اللهم بارك لنا فيه، وارزقنا منه. با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) هرگاه غذا می خورد می فرمود:

خدایا در این نعمت به ما برکت بده، و از این به ما نیکی روزی کن. و هرگاه خرمای تازه و یا شیر تناول می کرد، می فرمود: خدایا در این نعمت به ما برکت بده و از آن به ما روزی بده.

۸۰- وباسناده قال، حدثني علي بن ابي طالب: قال، قال ابو جحيفة: أتيت النبي (ص) وأنا أتجشأ، فقال لي: يا أبا جحيفة، اكفف جشاءك، فإن أكثر الناس شبعاً في الدنيا، أطولهم جوعاً يوم القيامة قال: فاملاً أبو جحيفة بطنه من طعام، حتى لحق بالله تعالى.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن ابیطالب (ص) فرمود که ابو جحیفه گفت:

خدمت پیامبر (ص) رسیدم در حالی که آروق می زدم. پیامبر به من فرمود: از آروق زدن خودداری کن، چرا که بیشترین گرسنگان روز قیامت، کسانی هستند که در دنیا شکم شان پر بوده است. پس از آن ابو جحیفه شکم خود را از غذا پرنکرد تا هنگامی

که به دیدار خدا شتافت.

۸۱- وباسناده قال، قال [کذا] کان رسول الله (ص) إذا أکل لبناً، بمضمض فاه. قال: ان له دسماً. با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود:

هرگاه پیامبر خدا (ص) شیر میل می فرمود، دهانش را مضمضه می کرد و می فرمود: به درستی که شیردارای چربی و روغن زیادی است.

۸۲- وباسناده قال، حدثني أبي علي بن أبي طالب (ع): ثلاثة لا يعرض احدكم نفسه عليهنّ، وهوصائم، الحجامة، والتخمام، والمرأة الحسناء. با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب (ع) فرمود:

سه چیز است که انسان روزه دار نباید پیرامون آن بگردد، حمام، حجامت [خون گرفتن از بدن] و زن زیبا

۸۳- وباسناده قال، حدثني أبي علي بن أبي طالب (ع): للمرأة عشر عورات، اذا تزوّجت سترت عورة. واذا ماتت سترت عوراتها كلّها.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب (ع) طالب (ع) فرمود:

زن دارای ده پرده حیا می باشد. هنگامی که ازدواج کند یکی از آنها پوشیده می شود، و چون بمیرد همه آنها پوشیده می شود.

۸۴- وباسناده قال، حدثني علي بن أبي طالب (ع): سئل النبي (ص) عن امرأة زنت، فذكرت المرأة أنها بكر. فقال

(ص) أن أمرالنساء تنظرون [کذا] إليها. فنظرن، فوجدنها بکرا. فقال (ص): ما كنت لأضرب من عليه خاتم من الله عزوجل. وكان (ص) یجیز شهادة النساء فی مثل هذا.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب (ع) فرمود:

از پیامبر (ص) راجع به زنی که زنا کرده بود سؤال شد، در حالی که زن مذکور ادعای بکارت کرد. در این حال پیامبر اکرم (ص) فرمان داد تا زنان او را معاینه کنند. زنها او را معاینه کرده و او را با کره یافتند. آنگاه پیامبر (ص) فرمود:

من کسی را که مهر خدا براوست حد نمی زنم. و در این گونه موارد پیامبر شهادت زنان را کافی می داند.

۸۵- وباسنادہ قال، حدثنی أبی علی بن أبی طالب (ع) قال، قال (ص) اذا سئلت المرأة، من فجربک، فقالت: فلان. جلدتها حدین، حد لفربتها علی الرجل، وحدالما أقرت علی نفسها بالفجور.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی ابن ابیطالب (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرمود:

هرگاه از زنی بپرسند که چه کسی با تو زنا کرده است؟ و او بگوید فلان کس. دو حد خواهد خورد، یکی برای افترائی که به آن شخص نسبت داده و دیگری برای اقراری که خود به گناه کرده است.

۸۶- وباسنادہ قال، حدثنی أبی علی بن أبی طالب (ع): من عرض نفسه للثمة، فلا یلومن من اساء الظن

به.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب (ع) فرموده:

هر کس خود را در گذرگاه تهمت قرار دهد، کسی را که به او گمان بد می برد ملامت و سرزنش نکند.

۸۷- و با سنداده قال (ع): کتّامع النبی، فی حفرا الخندق، إذا جاءت فاطمة، ومعها کسيرة من خبز، فدفعتها إلى النبی (ص) فقال النبی: ما هذه الکسيرة؟ قالت: خبزاً خبزته للحسن والحسين، جئتک منه هذه الکسيرة.

فقال النبی (ص): فاطمة، اما انه اول طعام دخل فم أبيک، منذ ثلاثة أيام. با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب فرموده:

در حفر خندق با فرستاده خدا (ص) همراه بودیم، در این هنگام فاطمه (ع) آمد و همراه او پاره نانی بود، آن را به پیامبر (ص) داد. پیامبر فرمود: این پاره نان چیست؟ فاطمه (ع) عرض کرد: گرده ی نانی برای حسن و حسین (ع) پختم، بخشی از آن را برای شما آوردم. آنگاه پیامبر (ص) فرمود: این اولین غذائی است که پس از سه روزه دهان پدرت رسیده.

۸۸- و با سنداده قال (ع): اتی النبی (ص) بطعام فادخل اصبعه، فاذا هو حار. قال: دعوه، حتی یبرد، فانه اعظم

برکة، فان الله عزوجل لم يطعمنا الحار.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) از علی بن ابی طالب (ع) نقل می کند که:

برای پیامبر (ص) غذائی فراهم شد، پس آن حضرت انگشت خود را داخل غذا کرد، غذا داغ بود. پیامبر فرمود، بگذارید سرد شود که در آن حال برکتش زیادتر است. همانا خدای متعال ما را غذای گرم نداده است.

۸۹- وباسناد قال، حدثني أبي علي بن ابی طالب (ع): قال (ص): اذا أراد احدكم الحاجة، فليباكر في طلبها يوم الخميس، ويقرأ اذا خرج من منزله- آخر سورة آل عمران، وآية الكرسي، وانا انزلناه، وأم الكتاب، فان فيها قضاء حوائج الدنيا والآخرة.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب (ع) فرموده که پیامبر اکرم (ص) فرمود:

هرگاه یکی از شما را حاجتی باشد. در صبح روز پنجشنبه طلب کند. و به هنگامی که از منزل بیرون شود، آیات آخر سورة آل عمران، آیه الكرسي، انا انزلناه و سورة حمد را بخواند، هر آینه در این آیات برآوردن حوائج دنیا و آخرت وجود دارد.

۹۰- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): الطيب يَسْرُ، والنظر إلى الخُضرة يسر، والركوب يسر، والنظر إلى المرأة يسر.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

بوی خوش، نگاه کردن به سبزه، سوارکاری و نگاه به زن سرور آفرین می باشد.

۹۱- وباسنادہ قال، حدثنی أبی علی بن أبی طالب (ع) قال رسول الله (ص): کلوا خلّ الخمر علی الریق، فانه یقتل الدیدان فی البطن.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم از قول پیامبر اکرم (ص) فرموده:

شرابی را که سرکه شده است بخورید، چرا که کرمهای شکم را می کشد.

۹۲- وباسنادہ قال، حدثنی أبی، علی بن الحسین، قال حدثنی^۱ اسماء بنت عمیس^۲، قالت: قبلت جدّتك فاطمة بالحسن والحسين. فلما ولد الحسن، جاء النبی (ص) فقال: یا اسماء، هاتی ابني، فدفعته فی خرقه صفراء، فرمی بها النبی، فقال: یا اسماء، ألم أعهد الیکم، أن لا تلّفوا المولود فی خرقه صفراء^۳؟

فللففته فی خرقه بیضاء، ودفعته الیه، فأذن فی اذنه الیمنی، وأقام فی أذنه^۴ الیسری، ثم قال لعلی: بأی شیء سمیت ابني هذا؟

قال علی (ع): ما كنت لأسبقك باسمه، یا رسول الله. وقد كنت احب أن اسمیه حرباً.

فقال النبی (ص): وأنا لأسبق باسمه ربی عزوجل، فهبط

۱- فی الاصل: حدثنی ۲- فی الاصل: عمیش ۳- فی الاصل: صفراء وبيضاء ۴- فی اصل: أذنه فی.

جبرئیل — علیه السلام — فقال: یا محمد، هذا باسم ابن هرون.
 فقال النبی (ص): وما اسم ابن هرون، یا جبرئیل؟
 فقال: [شبر] قال النبی (ص): لسانی عربی.
 فقال: سمّه الحسن.
 قالت أسماء: فسّماه الحسن.

فلما كان يوم سابعه، عّق عنه النبی بکبشین أملحین،
 فأعطی القابلة کبشاً، وحلق رأسه، وتصدّق بوزن الشعر ورقاً،
 وطلی رأسه بالخلوق. ثم قال: یا أسماء، الدم فعل الجاهلیة *.
 فقالت أسماء: فلما كان بعد حول، من مولد الحسن (ع) ولد
 الحسین (ع) فجاء فی النبی (ص) فقال: هلمّی، هاتی ابنی.
 فدفعته إلیه، فی خرقة بیضاء. فأذن فی اذنه الیمنی،
 وأقام فی اذنه اليسری، ووضعها فی حجره، وبکی قالت أسماء:
 قلت، فذاك أبی وأمی، مم بکاؤک؟
 قال النبی (ص): من ابنی هذا. قلت: آتّه ولد الساعة.
 قال: یا أسماء، یقتله الفئة الباغیه — من بعدی — لأنّاهم عند الله
 شفاعتی. قال: یا أسماء، لا تخبری فاطمة، فانها حدیث عهد
 بولادة.

ثم قال: یا علی! بأی شئی سمّیت ابنی هذا؟ قال (ع): ما كنت
 لأسبقک باسمه، یا رسول الله، وقد كنت احب أن اسمیه حرباً،
 فقال رسول الله (ص): كنت لا أسبق باسمه

* چنین به نظر می رسد که در روزگار جاهلیت عرب، از خون عقیقه به دست و پا
 و پیشانی نوزاد می مالیده اند. (مترجم)

● با توجه به نظیر این عبارت در دنباله روایت عبارت باید [فخذ کبشاً] باشد.

رَبِّی - عزوجل - فَأَتَاهُ جِبْرِئِلُ، فَقَالَ: الْعَلَى الْاَعْلَى، يَقْرَأُ عَلَيْكَ
السلام، و يَقُولُ: سَمِّهِ بِاسْمِ ابْنِ هُرُونِ.
فَقَالَ النَّبِيُّ (ص): وَمَا اسْمُ ابْنِ هُرُونِ؟
قَالَ: شَبِير.

فَقَالَ (ص): لِسَانِي عَرَبِي. قَالَ: سَمِّهِ الْحُسَيْنِ.
فَلَمَّا كَانَ يَوْمُ سَابِعِهِ [عَقَّ عَنْهُ النَّبِيُّ (ص)] بِكَبْشَيْنِ أَمْلَحَيْنِ.
وَحَلَقَ رَأْسَهُ، وَتَصَدَّقَ بِوِزْنِ شَعْرِهِ وَرَقًّا، وَطَلَّى رَأْسَهُ بِالْخُلُقُوقِ، ثُمَّ
قَالَ: يَا أَسْمَاءُ، الدَّمُ فَعَلَ الْجَاهِلِيَّةُ، وَأَعْطَى الْقَابِلَةَ فَخَذَ
كَبْشًا^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) از پدرش علی بن الحسین (ع)
روایت می کند که:

اسماء دختر عمیس گفت: جدّه شما فاطمه (ع) را در زایمان
حسن و حسین (ع) قابله بودم. پس هنگامی که حسن (ع) به دنیا
آمد، پیامبر اکرم (ص) وارد شد و فرمود:

ای اسماء، پسر مرا بیاور، پس حسن (ع) را در جامه ای
زرد به وی دادم. پیامبر جامه زرد از او دور کرد و فرمود:

ای اسماء، مگر با تو عهد نکردم که نوزاد را جامه زرد نپوشانی؟
آنگاه او را در جامه ای سپید پوشاندم و به ایشان دادم. سپس
پیامبر (ص) در گوش راست وی اذان و در گوش چپش اقامه
گفت. پس از آن به علی (ع) فرمود: این پسر را چه نامیده ای؟
علی (ع) فرمود: ای فرستاده خدا، در نام گذاری او من بر شما پیشی
نمی گیرم، ولی من دوست داشتم نام او را حرب بگذارم.

پیامبر (ص) فرمود: من نیز در نام گذاری او به پروردگارم سبقت نمی گیرم. در این حال جبرئیل (ع) فرود آمد و عرض کرد: ای محمد! خدای بلند مرتبه تورا درود می فرستد و می فرماید: علی در پیشگاه توبه مانند هارون در برابر موسی می باشد، جز اینکه پس از تو پیامبری نیست، بنابراین پسر را به اسم پسر هارون نام گذاری کن. پیامبر (ص) فرمود، ای جبرئیل نام پسر هارون چیست؟

جبرئیل گفت: [شبر] پیامبر (ص) فرمود: زبان من عربی است. جبرئیل گفت: او را حسن نام گذار. اسماء گفت: سپس پیامبر (ص) او را حسن نامید.

پس از آن هنگامی که حسن (ع) هفت روزه شد، پیامبر اکرم او را به دو قوچ که سفیدی آنها از سیاهی آنها بیشتر بود عقیقه کرد، و به قابله قوچی بخشید. و سر حسن (ع) را تراشید و به وزن موی او نقره صدقه داد و سپس سر حسن (ع) را روغنی خوشبو مالید. و فرمود: ای اسماء، خون از آداب جاهلیت است.

سپس اسماء گفت: چون یک سال از تولد حسن (ع) گذشت، حسین (ع) تولد یافت. در این هنگام پیامبر (ص) بر من وارد شد و فرمود: پسرم آرا بیاور. حسین (ع) را به او دادم در حالی که وی را به جامه ای سپید پوشانیده بودم. آن حضرت در گوش راست وی اذان و در گوش چپش اقامه گفت، و او را در دامن خود نهاد و گریه کرد.

اسماء گفت: عرض کردم، پدر و مادرم فدای شما، گریه شما برای چیست؟

پیامبر(ص) فرمود: برای این پسر می گیرم، گفتم: او هم اکنون متولد شده است.

پیامبر اکرم(ص) فرمود: ای اسماء، گروهی سرکش— پس از من— او را می کشند، شفاعت من در نزد خدای برای آنها نیست. سپس پیامبر فرمود: ای اسماء، این خبر را به فاطمه نگوئی چرا که او تازه وضع حمل کرده است.

آنگاه به علی(ع) فرمود: این پسر را چه نامیده ای؟
علی(ع) فرمود: من در نامگذاری او بر شما پیشی نمی گیرم، اگر چه دوست داشتم نام او را حرب بگذارم. پیامبر(ص) فرمود: من نیز در نامگذاری او بر پروردگارم— عزوجل— سبقت نمی گیرم. در این حال جبرئیل بر پیامبر فرود آمد و گفت: خدای بلند مرتبه تورا سلام می فرستد و می فرماید: او را به نام پسر هارون نامگذاری کن.

پیامبر فرمود: نام پسر هارون چیست؟

جبرئیل گفت: شبیر.

پیامبر(ص) فرمود: زبان من عربی است. جبرئیل گفت: او را حسین نام گذار.

پس چون حسین(ع) هفت روزه شد [پیامبر اکرم او را عقیقه کرد] به دو قوچ که سپیدی آنها از سیاهی شان افزون بود و سر حسین(ع) را تراشید، و به وزن موی سر او نقره صدقه داد و سر او را روغنی خوشبو مالید. سپس فرمود:

ای اسماء! خون از آداب جاهلیت عرب است، و قبايله را ران گوسفندی بخشید.

۹۳- وباسنادی قال، قال علی بن ابی طالب (ع): لیس من القرآن «یا ایّها الذین آمنوا» إلّا فی التورۃ «یا ایّها المساکین». قال علی بن ابی طالب (ع)، لورأی العبد أجله، وسرعته إلیه، لأبغض^۱ العمل طلبه^۲ الدنیا. با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که علی بن ابیطالب (ع) فرموده:

هرچه در قرآن «یا ایّها الذین آمنوا» وجود دارد، در کتاب تورات «یا ایّها المساکین» بوده است. و نیز از آن حضرت روایت شده که فرمود:

اگر بنده خدا مرگ و سرعت آن را به سوی خود ببیند، هر آینه مغضوب ترین کار در نزد او طلب دنیا می باشد.

۹۴- وباسنادی قال، قال علی بن ابی طالب (ع): أن الحسن والحسین کما یلعبان عند النبی (ص) حتی مضی عامة اللیل، ثم قال لهما: انصرفا الی امکم، فبرقت برقّة، فما زالت تضیی لهما حتی دخلا علی فاطمة والتی (ص) ینظر الی البرقة، فقال: الحمد لله الذی أکرما اهل البيت.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن ابیطالب (ع) فرموده:

حسن و حسین (ع) تا پاسی از شب در برابر پیامبر اکرم (ص) سرگرم بازی بودند، آنگاه پیامبر به آنها فرمود: به سوی مادرتان برگردید. در اینحال برق جهید تا هنگامی که به مادر وارد

۱- در نسخه اصلی: لابعص، می باشد.

۲- در نسخه اصلی: طلبه، می باشد، ولی شاید که «طلب» صحیح باشد.

شدند، و پیامبر همچنان به آن برق می نگریست.

سپس پیامبر فرمود: سپاس خدای را که ما اهل بیت را گرمی داشته و کرامت بخشیده است.

۹۵- وباسنادی قال، حدثنی أبی علی بن ابیطالب

(ع): ورثت عن رسول الله (ص) کتابین، کتاب الله عزوجل وکتاب فی قراب سفی.

قيل: يا اميرالمؤمنين، وما الكتاب الذي في قراب سيفك؟

قال: من قتل غيرقاتله، وضرب غير ضاربه، فعليه لعنة الله.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که پدرم علی بن ابیطالب فرموده:

از پیامبر خدا (ص) دو کتاب ارث برده‌ام، نخست کتاب

خدای عزوجل (قرآن) و دیگری کتابی که در غلاف شمشیر من است.

مرکز تحقیقات کتب و اسناد اسلامی

گفته شد: یا امیرالمؤمنین!

کتابی که در غلاف شمشیرها جای دارد، چیست؟

فرمود: لعنت خدا بر هر کس که غیر از گشوده خود را بکشد، و جز زنده خود را بزند.

۹۶- وباسنادی قال، حدثنی أبی علی بن ابی

طالب (ع): کلوا [خل] الخمر مافسد. ولا تا کلوا ما افسد تموه أنتم^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی

طالب (ع) فرموده:

شرابی را که سرکه شده بخورید، ولی سرکه شرابی را که
شما آنرا فاسد کرده اید نخورید.

۹۷- وباسنادی قال علی (ع) قال: حیّانی رسول
الله (ص) بالورد بکلتایده. فلما أدینته إلى اتقی، قال (ص): أما
أنه سیدریحان الجنة، بعد الآس^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی (ع) فرموده:
پیامبر خدا (ص) با دودست خود گل سرخی را به من
هدیه فرمود، هنگامی که آن را به بینی خود نزدیک کردم،
پیامبر اکرم (ص) فرمود: این بعد از آس بهترین گل‌های بهشت
است.

۹۸- وباسنادی قال، حدثنی أبی علی بن ابی طالب
(ع) قال: قال رسول الله (ص): إِنْ أَلَّهِ تَعَالَى - غَافِرُ كُلِّ
ذَنْبٍ، إِلَّا مِنْ أَخْرَمِهْرًا، أَوْ اغْتَصَبَ أَجِيرًا أَجْرَهُ، أَوْ بَاعَ رَجُلًا
حُرًّا^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) از پدرش علی بن ابی طالب نقل
می‌کند، که پیامبر (ص) فرمود:
خدای متعال همه گناهان را می‌آمرزد، مگر کسی را که
مهریه زن را به تأخیر افکند، یا مُرد کارگری را پایمال کند و یا
انسان آزادی را بفروشد. *

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۶

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۱

* شاید مقصود کسانی باشند که فرزندان خود را در ازاء مبلغی به کسی می‌فروشند. و

۹۹- وباسناده قال، قال رسول الله (ص): اتاني ملك، فقال يا محمد ان الله عز وجل يقرأ عليك السلام، ويقول: قد زوجت فاطمة من علي، فزوجها منه. وقد أمرت شجرة طوبى، أن تحمل الدر والمرجان واليواقيت. وأن اهل السماء قد فرحوا بذلك، وسيولد لها ولدان، سيدا شباب أهل الجنة، وهما يتزين اهل الجنة، فابشريا محمد، فانك خير الأولين والآخرين^۱.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرمود: فرشته ای بر من فرود آمد و گفت: ای محمد، خدای عزوجل تورا درود می فرستد و می فرماید:

من فاطمه را به ازدواج علی (ع) در آوردم، تونیز او را به ازدواج علی در آور. و به درخت طوبی فرمان دادم تا به در و مرجان و یاقوت ها آراسته شود. همانا اهل آسمانها به این خبر شادمان شدند. و به زودی از این دوتن (فاطمه و علی) دو پسر متولد می شود، که سرور بهشتیان می باشند، و این دوزینت اهل بهشت خواهند بود. پس بشارت باد تورا ای محمد، چرا که تو بهترین آفریدگان از آغاز تا پایان خلقتی.

۱۰۰- وباسناده قال، قال رسول الله (ص) من كنت مولاة فعلى مولاة. اللهم وآل من والاه، وعاد من عاداه، واخذل من خذله، وانصر من نصره^۲.

یا مقصود از خود فروشی باشد، که انسان خود را به مقامات و امراء و زورمندان بفروشد. (مترجم)

۱- عیون اخبار الرضا، ص ۱۹۶

۲- عیون اخبار الرضا، ۲۱۱

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هر کس را که من مولای او هستم، علی (ع) مولای اوست. خدایا دوست بدار هر کس را که علی را دوست می دارد و دشمن بدار، هر کس که علی را دشمن می باشد. و خوار کن هر کس که علی را خوار کند، و یاری کن هر کس که علی را یاری می کند.

۱۰۱- وباسناد قال، قال رسول الله (ص): الدعاء

سلاح المؤمن، وعماد الدين، ونور السموات والارض.^۱

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

دعاء اسلحة مؤمن وستون دين و روشنی آسمانها وزمین

است.

۱۰۲- وباسناد: قال، قال رسول الله (ص): ما من

شئ في الميزان اثقل من حسن الخلق.^۲

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

در میزان اعمال چیزی سنگین تر و ارزشمندتر از خوی

نیک نیست.

۱۰۳- وباسناد: قال، قال رسول الله (ص): الخلق

السئ يفسد العمل كما يفسد الخل العسل.^۳

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۳

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۳

۳- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۳

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

همانگونه که سرکه شیرینی غسل را از بین می برد، اخلاق بد عمل نیک انسان را تباه می کند.

۱۰۴- وباسناد: قال، قال رسول الله (ص): ان العبد لينال بحسن خلقه درجة الصائم القائم.^۱

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که پیامبر خدا (ص) فرموده: همانا بنده خدا بر اثر خوی نیک به مقام کسی می رسد، که روزها را روزه دار است و شبها را به نماز می گذراند.

۱۰۵- وباسناد: قال، قال رسول الله (ص): من حفظ على امتي اربعين حديثاً ينتفعون بها، بعثه الله يوم القيامة فقيهاً عالماً.^۲

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هر کس چهل حدیث را برای امت من حفظ کند، تا ایشان از آنها بهره مند شوند، خدای او را در روز قیامت فقیه و عالم برمی انگیزد.

۱۰۶- وباسناد: قال، قال علي (ع): لما بدى رسول الله (ص) بتعليم الاذان، أتى جبرئيل -ع- بالبراق، فاستعصت عليه. فقال لها جبرئيل: اسكني برقة، فراكبك أحد اكرم على الله -تعالى- منه، فسكنت. قال (ص): فرکتها حتى انتهیت

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۳

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۴

الی الحجاب الذی لی الرحمن عز ربنا وجل، فخرج ملک من وراء الحجاب، فقال: الله اکبر، الله اکبر، قال (ص) قلت یا جبرئیل، من هذا الملك الکریم؟ قال جبرئیل: والذی أکرمتک بالنبوة مارأیت هذا الملك قبل ساعتی هذه.
فقال الملك: الله اکبر، الله اکبر.

فنودی من وراء الحجاب، صدق عبدی، أنا اکبر، أنا اکبر.
قال (ص): فقال الملك، أشهد أن لا إله إلا الله، أشهد أن لا إله إلا الله.

فنودی من وراء الحجاب، صدق عبدی، لا إله إلا أنا.
قال (ص): فقال الملك، أشهد أن محمداً رسول الله، أشهد أن محمداً رسول الله.
فنودی من وراء الحجاب، صدق عبدی، أنا أرسلت محمداً رسولاً.

قال (ص): فقال الملك، حیّ علی الصلوة، حیّ علی الصلوة.

فنودی من وراء الحجاب، صدق عبدی، ودعا الی عبادتی.
قال (ص): فقال الملك، حیّ علی الفلاح، حیّ علی الفلاح.
فنودی من وراء الحجاب، صدق عبدی، ودعا الی عبادتی.
قد افلح من واطب علیها.

قال (ص): فیومئذ، أكمل الله، عز وجل، لی الشرف، علی الأولین والآخرین.

بالسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که علی (ص) فرموده:
هنگامی که پیامبر خدا تعلیم اذان را شروع فرمود، جبرئیل

با بُراق بر حضرتش نازل شد، ولی بُراق در برابر حضرت سرکشی کرد. در این حال جبرئیل به بُراق گفت: آرام باش ای بُراق، زیرا کسی بر تو سوار نشده است که عزیزتر و گرامی تر از پیامبر در نزد خدای متعال باشد، پس از این کلام بُراق آرام گرفت. پیامبر (ص) فرمودند: من بر بُراق سوار شدم تا زمانی که به حجابی رسیدم، که میان من و خدای عزّ و جلّ حایل بود. در اینحال از آنسوی حجاب ملکی خارج شد و گفت: الله اکبر، الله اکبر. پیامبر فرمود: جبرئیل را گفتم، این فرشته کیست؟ جبرئیل گفت: قسم به کسی که تو را به مقام نبوت کرامت بخشیده، تا به حال من این فرشته را ندیده‌ام. سپس فرشته گفت: الله اکبر، الله اکبر.

از آنسوی حجاب فریاد برآمد، راست گفت بنده من، من بزرگترم، من بزرگترم.

پیامبر فرمود: سپس فرشته گفت: شهادت می‌دهم که خدایی جز خدای یگانه نیست، گواهی می‌دهم که خدایی جز خدای یکتا نیست. از آنسوی حجاب صدا آمد که، راست گفت بنده من، خدایی جز من نیست.

پیامبر (ص) فرمود: فرشته گفت: گواهی می‌دهم که محمد فرستاده خداست. شهادت می‌دهم که محمد فرستاده خداست. از آن سوی حجاب ندا آمد که راست گفت بنده من، من محمد را به رسالت فرستادم.

پیامبر (ص) فرمود: سپس فرشته: گفت بشتابید به سوی نماز، بشتابید به سوی نماز

از آنسوی حجاب فریاد برآمد که، راست گفت بنده من و مردم

را به عبادت من فرا خواند.

پیامبر فرمود: سپس فرشته گفت: بشتابید به سوی رستگاری، بشتابید به سوی رستگاری.

از آنسوی حجاب ندا آمد که، راست گفت بنده من و مردم را به عبادت من فراخواند، به تحقیق رستگارشده هر کس که به اقامه نماز مواظبت داشته باشد.

پیامبر فرمود: پس در آن هنگام خدای عز وجل شرافت و کرامت مرا بر آفریدگان نخستین و آخرین کامل ساخت.

۱۰۷- وباسناد: قال، کان رسول الله (ص): یسافر

یوم الاثنين والخمیس. یقول: فیها ترفع الأعمال، إلی الله- عز وجل- وتعتقد فیها الأولیة^۱.
 باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود:

پیامبر خدا (ص) روز دوشنبه و پنجشنبه سفر می کرد و می فرمود:

در این روزها عمل ها به سوی خدا بالا می رود و پیمان

دوستی و ولایت بسته می شود.

۱۰۸- وباسناد: قال، کان رسول الله- ص- صلی

بنا صلوة السفر، فقرا فی الأولی الحمد، وقل یا ایها الکافرون، وفی الاخری، الحمد، وقل هو الله أحد، ثم قال: قرأت لکم ثلث القرآن وربعه^۲.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن ابی طالب (ع) فرموده:

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۴

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۴

فرستاده خدا (ص) با ما نماز سفر خواند. وی در رکعت اول سورة حمد و قل یا ایها الکافرون و در رکعت دوم سورة حمد و قل هو الله احد قرائت کرد. و سپس فرمود: برای شما یک سوم و یک چهارم قرآن را خواندم.

۱۰۹- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-: من قرأ «إذا زلزلت الأرض» أربع مرّات، كان كمن قرأ القرآن كله!

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده: هر کس که چهار مرتبه سورة «إذا زلزلت الارض» را بخواند، به مانند کسی است که همه قرآن را خوانده باشد.

۱۱۰- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-: لا اعتكاف إلا بصوم^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده: اعتکاف جز باروزه گرفتن ممکن نیست.

۱۱۱- وباسناد: قال، حدثني أبي، علي بن أبي طالب-ع: حسن الخلق خير قرين. وقال: أكملكم ایماناً، أحسنكم اخلاقاً^۳.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب (ع) فرموده:

خوی نیک بهترین همنشین انسان است، و کامل ترین شما.

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۴

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۴

۳- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۴

از جهت ایمان، نیک خوی ترین شماست.

۱۱۲- وباسناد: قال، حدثنی علی بن ابی

طالب-ع-: من کنوز البر اخفاء العمل، والصبر علی الرزایا،
وکتمان المصائب^۱.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن ابی طالب (ع)
فرموده:

پنهان داشتن عمل، شکیبائی بر مصیبت ها و پوشاندن غمها
از گنجهای نیکی ها و خوبیهاست.

۱۱۳- وباسناد: قال، حدثنی علی بن ابی

طالب-ع- قال رسول الله-ص-: من ضمن لی واحداً،
ضمنت له أربعة. یصل رحمه، فیحبه أهله، ویوسع علیه فی
رزقه، ویزداد فی أجله، ویدخله الله الجنة الی وعده^۲.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب از
پیامبر اکرم نقل فرمود:

فرمود: هر کس یک چیز را برای من ضمانت کند، من
چهار چیز را برای او ضمانت می کنم. با خویشاوندان خود رابطه
داشته باشد، تا خدا او را دوست بدارد، و به او روزی فراخ دهد، و
عمر او را طولانی کند و او را به بهشتی که وعده داده است وارد
کند.

۱۱۴- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص- اللهم

ارحم خلفائی- ثلاث مرات- قیل: یا نبی الله، ومن خلفاؤک ؟

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۴

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۳

قال—ص—: الذین یأتون من بعدی، ویروون احادیثی،
وستقی، ویعلمونها الناس من بعدی^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) سه مرتبه
فرموده: خدایا جانشینان مرا رحمت کن.

گفته شد، ای فرستاده خدا جانشینان توجه کسانی هستند؟ فرمود،
کسانی که بعد از من می آیند و سخنان و سنت مرا برای مردم
روایت می کنند و به مردم می آموزند.

۱۱۵—وباسناده: قال، قال رسول الله—ص—:
یا علی، انک قسم النار والجنة. وانک تقرع باب الجنة، فتدخلها
بلا حساب^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
ای علی، تو تقسیم کننده بهشت و جهنمی، و تو در بهشت را
می کوپی و به آن بدون حساب وارد می شوی.

۱۱۶—وباسناده: قال، قال رسول الله—ص—: انا فی
ملک، فقال: یا محمد، ان ربک یقرأ علیک السلام، ویقول: ان
شئت، جعلت لک بطحاء مکة ذهابا. فقال: فرفع رأسه إلى
السماء، فقال: یا رب، اشبع یوما، فأحمدک، وأجوع یوما،
فأسألك^۳.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
فرشته ای بر من فرود آمد و گفت: ای محمد، همانا خدایت

۱—عیون اخبار الرضا ص ۲۰۳ والامالی ص ۱۰۹

۲—عیون اخبار الرضا ص ۱۹۶

۳—عیون اخبار الرضا ص ۱۹۹

تورا سلام می کند و می فرماید: اگر تو بخواهی بطحاء مکه را برای توطلا می سازم. پیامبر سر به سوی آسمان برآورد و فرمود: ای پروردگار، روزی که سیرم تورا سپاس می گزارم و روزی که گرسنه ام از تو روزی طلب می کنم.

۱۱۷- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-: مثل

اهل بیتی، کمثل سفينة نوح، من ركبها نجى، ومن تخلف عنها زج في النار^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:

اهل بیت من به مانند کشتی نوح می باشند. هر کس بر کشتی نشیند نجات یافته و هر کس از این کشتی روی برگرداند در آتش جهنم افتاد.

۱۱۸- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-:

يا علي! اذا كان يوم القيامة، كنت وولدك على خيل ابلق، متوجين بالدر والياقوت. فيأمر الله-تعالى- بكم الى الجنة، والناس ينظرون^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:

ای علی هنگامی که روز قیامت فرا برسد، تو و فرزندانت بر اسبهای ابلق که دارای تاجهای در و یاقوت می باشند سوار می شوید. پس خدای متعال به شما فرمان ورود به بهشت می دهد، و در این حال مردم شما را تماشا می کنند.

۱- عبون اخبار الرضا ص ۱۹۶

۲- عبون اخبار الرضا ص ۱۹۹

۱۱۹- وباسناده: قال، قال رسول الله -ص-:

اشتاق الجنة إلى علي بن أبي طالب، وسألت ربها أن تنظر إليه. وتعوذت النار من علي، وسألت ربها، ان ابعداها منه. الحمد لله، الذي اكرم نبيه بهذا.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

بهشت شیفته ومشتاق علی بن ابی طالب است و از خدای می خواهد که علی (ع) به او نگاه کند. و آتش از علی دور شده و از خدای می خواهد که او را از علی دور سازد. سپاس خدای را که پیامبرش را به چنین -جانشین و برادری- کرامت بخشیده است.

۱۲۰- وباسناده: قال، قال رسول الله -ص-: تحشر

ابنتی فاطمة، وعلیها حلّة الکرامة، قد عجنت بماء الحیوان، فینظر الیها الخلائق، ویتعجبون منها. ثم تکسى -ایضا- حلتین، من حلل الجنة، مکتوب علی کل حلّة بخط أخضر: ادخلوا بنت محمد الجنة، علی احسن الصورة، واحسن الکرامة، وأحسن المنظر. فتزف إلى الجنة کما تزف العروس، وتزوج بتاج العز، ویوکل بها سبعون الف جارية فی [کذا] کل جارية منديل من استبرق. وقد زین تلك الجوارى بها، منذ خلق الله الدینا^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

فاطمه (ع) دخترم وارد محشر می شود در حالی که جامه ای

نوبه نشانه کرامت و بزرگواری برتن دارد، که این جامه به آب حیات آمیخته شده است. در این حال همه آفریدگان او را نگاه می کنند، و از عظمت وی شگفت زده می شوند. و همچنین دو جامه از لباسهای بهشتی می پوشد که بر هریک از آنها با خط سبز نوشته شده است:

دختر محمد (ص) را بازیاترین چهره و نیکوترین صورت و بهترین کرامت ها وارد بهشت کنید. پس در این حال به مانند عروسی که تاج عزت الهی - بر سر دارد به سوی بهشت روان می شود، در حالی که هفتاد هزار کنیز مراقب و همراه وی می باشند. و هریک از این کنیزان را جامه ای از استبرق برتن است. و این کنیزان با این آرایش از هنگامی که خدا دنیا را آفریده زینت شده اند.

۱۲۱- و با سنداده: قال، قال رسول الله - ص -:

الويل لظامی اهل بقی، عذابهم مع المنافقین فی الدرك الاسفل من النار.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

وای بر ستم کنندگان نسبت به اهل بیت من، گویا می بینم آنان را که همراه با منافقین در پائین ترین درکات جهنم به عذاب خدا گرفتارند.

۱۲۲- و با سنداده: قال، قال رسول الله - ص -:

الحسین، فی تابوت من النار، وعلیه نصف عذاب الدنيا، وقد شدیده و رجلاه بسلاسل من نار، فنکس فی النار، حتی يقع فی

فعر جهنم. وَلَهُ ریح یتعوذ اهل النار— الى ربهم— من شدة نته، وهو فيها خالد، ذائق العذاب الالیم، كلما نضجت جلودهم بدّل الله لهم الجلود، حتى یذقوا العذاب، لا یفتر عنهم ساعة، ویسقون من حمیم جهنم، فالویل لهم من عذاب الله— عز وجل—.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده: قاتل حسین (ع) در تابوتی از آتش است که نیمی از عذاب دنیا به او وارد می شود. و هر آینه دستها و پاهاى او با زنجیرهای آتشین محکم بسته شده است، با چنین حالتی او را به آتش می افکنند تا در ژرف ترین مکان جهنم قرار گیرد. پیکر او را عفونت بویناکی است که از گند آن اهل دوزخ به خدا پناه می برند. وی در حالی که عذاب خدا را می چشد برای همیشه خالد در جهنم است. در جهنم هرگاه پوست دوزخیان در آتش ذوب شود، خدای پوست دیگری بر پیکرشان می رو یاند تا اینکه دو مرتبه عذاب خدا را بچشند. ساعتی عذاب خدا از آنها دور نمی شود و به آنها از آب جوشان دوزخ داده می شود. وای بر آنان از عذاب خدای عز وجل.

[۱۲۳]— وباسناد: قال، قال رسول الله— ص:— أنا

مدینة العلم، وعلی بابها، فمن اراد العلم، فلیأت الباب [۱].

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده: من شهر علم و دانش هستم و علی (ع) در آن شهر است. پس هر کس که اراده کسب علم کرده، می باید که از در شهر

دانش وارد شود.

۱۲۴- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-: اذا

كان يوم القيامة، نوديت من بطنان العرش، نعم الأب أبوك
ابراهيم، ونعم الاخ اخوك على ابن ابن ابى طالب (ع) ^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
هنگامی که روز قیامت فرا برسد، فریادی از نهانگاه
عرش بلند شود که: ای محمد، پدرت ابراهیم نیکو پدریست و
برادرت علی نیز نیکو برادری است.

۱۲۵- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-:

كأني دعيت، فأجبت. وأني تارك فيكم الثقلين، أحدهما أكبر
من الآخر: كتاب الله-عز وجل- جبل ممدود من السماء إلى
الأرض، وعترتي أهل بقي. فانظروا كيف تخلفوني فيها ^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده:
گویا عמר به پایان رسیده، مرا می خوانند و من اجابت
کردم. همانا من دو گوهر گرانبها در میان شما می گذارم که یکی از
آنها بزرگتر از دیگر است: کتاب خدای عز وجل که رشته ای است
از آسمان به زمین کشیده شده، و اهل بیت من. دقت کنید که بعد
از این حق آنها را رعایت کنید.

۱۲۶- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-: لعلی

عليه السلام: يا علی انت فارس العرب، وقاتل الناکثین،
والمارقین، والقاسطین. وانت أخی، ومولی کل مؤمن، وسیف

۱- عیون اخبار الرضا ص ۱۹۹

۲- بحیون اخبار الرضا ص ۱۹۹

الله، الذی لا یخطئ، وانت رفیق فی الجنّة.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

ای علی! تو شهسوار دلیر عرب و کشنده پیمان شکنان و خوارج و یاغیان بیدادگری. و تو برادر من و سرور و امیر مؤمنانی. و تو شمشیر خدای عز و جل هستی که هرگز خطا نمی کند، و تو نیز دوست من در بهشت می باشی.

۱۲۷- و با اسناد: قال، قال رسول الله-ص-:

علیکم بحسن الخلق، فان حسن الخلق فی الجنّة لا محالة و ایاکم [و] سوء الخلق، فان سوء الخلق فی التار لا محالة^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده: بر شما باد روی آوری به اخلاق نیکو، بدرستی که صاحب اخلاق نیک بی گمان در بهشت جای دارد. و بر شما باد پرهیز از اخلاق بد، همانا انسان زشت خوی بی گمان در آتش جای دارد.

۱۲۸- و با اسناد: قال، قال رسول الله-ص-:

لوعلم العبد ماله فی حُسن الخلق، لعلم أنّه یحتاج الی ان یکون له حسن الخلق.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

اگر بنده خدا بداند که خدا چه پاداشی در رابطه با اخلاق نیک به او می دهد، هرآینه می داند که به اخلاق نیک نیازمند

امت.

۱۲۹- وباسنادہ: قال، قال رسول اللہ-ص-: من قال- حين يدخل السوق- «سبحان الله، والحمد لله، ولا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك، وله الحمد، يحيى ويميت، وهو حي لا يموت، بيده الخير، وهو على كل شئ قدير» أعطى من الأجر، بعدد ما خلق الله- تعالى- يوم القيامة^۱.

با اسناد نقل شدہ امام رضا (ع) فرمود کہ پیامبر خدا (ص) فرمودہ:
اگر کسی هنگام ورود بہ بازار بگوید: «سبحان اللہ، والحمد للہ، ولا إله إلا اللہ وحده لا شریک لہ، لہ الملك، ولہ الحمد، یحیی ویمیت، وهو حی لا یموت، بیده الخیر، وهو علی کل شئ قدیر» خدای روز قیامت بہ اندازہ ہمت آفریدہ ہا بہ او پاداش می دہد.

۱۳۰- وباسنادہ: قال، قال رسول اللہ-ص-: انّ للہ- عزّ وجلّ- عموداً من یاقوت أحمر، رأسه تحت العرش، واسفله على ظهر الحوت في الأرض السابعة السفلى. فإذا قال العبد: لا إله إلا الله، اهتزّ العرش، وتحرك العمود، وتحرك الحوت. فيقول الله- عزّ وجلّ-: اسكن، عرشي. فيقول كيف اسكن، وأنت لم تغفر لقاتلها؟

فيقول الله- عزّ وجلّ-: اشهدوا، سكان سماواتي، اني قد غفرت لقاتلها^۲.

با اسناد نقل شدہ امام رضا (ع) فرمود کہ فرستادہ خدا (ص)

۱- عیون اخبار الرضا ص ۱۹۹

۲- عیون اخبار الرضا ص ۱۹۹

فرموده:

همانا خدا را ستونی از یاقوت سرخ است، که سر آن ستون زیر عرش و پائین آن پر پشت ماهی در طبقه هفتم زمین قرار دارد. پس هنگامی که بنده خدا بگوید: لا اله الا الله، عرش بلرزد و این ستون همراه با ماهی به حرکت درآید. در این هنگام خدای عز وجل می فرماید: ای عرش من آرام باش. عرش عرضه می دارد، چگونه آرام باشم در حالی که تو گوینده لا اله الا الله را نمی آمیزی؟

در این هنگام خدای عز وجل می فرماید: ای ساکنان آسمانهای من، شاهد باشید که به تحقیق من گوینده لا اله الا الله را آمرزیدم.

۱۳۱- وباسناد: قال، قال رسول الله -ص-: النظر

في ثلاثة اشياء عبادة، النظر في وجه الوالد، وفي المصحف وفي البحر.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

نگاه کردن به سه چیز عبادت است. نگاه کردن به چهره پدر، نگاه کردن به قرآن و نگاه کردن به دریا.

۱۳۲- وباسناد: قال، قال رسول الله -ص-:

عليكم باللحم، فإنه ينبت اللحم. ومن ترك اللحم أربعين يوماً، ساء خلقه^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

بر شما باد خوردن گوشت، زیرا گوشت باعث روئیدن گوشت بر بدن می شود. و هر کس چهل روز گوشت نخورد، بد اخلاق می شود.

۱۳۳- و با سنداده: قال، قال رسول الله-ص-: عليكم بالعدس- فانه مبارك مقدس، وانه يرق القلب، ويكثر الدمعة، وانه قد بارك فيه سبعون نبياً، آخرهم عيسى بن مريم^۱.
با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

بر شما باد خوردن عدس، زیرا که عدس پاکیزه و مبارک است. همانا عدس باعث نرم شدن قلب و فراوانی اشک می شود. و به درستی که هفتاد پیامبر به عدس برکت داده شده اند، و آخرین آنها عیسی بن مریم می باشد.

۱۳۴- و با سنداده: قال، ذكر اللحم والشحم- عند النبي (ص) - فقال (ص): ليس منها بضعة تقع في المعدة، إلا انبتت مكانها شفاء، واخرجت مكانها داء^۲.
با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود:

در برابر پیامبر خدا (ص) در باره گوشت و پیه سخن گفته شد. سپس پیامبر اکرم (ص) فرمود:

پاره ای از گوشت و پیه وارد معده انسان نمی شود، جز

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۶

اینکه در آن مکان سلامتی و شفاء پدید می آید و بیماری از آنجا خارج می شود.

۱۳۵- وباسناد: قال، کان رسول الله (ص) لایأکل

الکلیتین، من غیران یحرمها، لقربها من البول^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود:

پیامبر اکرم (ص) کلیه های گوسفند را نمی خورد، نه به خاطر اینکه حرام باشد، بلکه به خاطر نزدیکی آنها به مجرای ادرار گوسفند.

۱۳۶- وباسناد: قال، حدثنی عن [ا] بن أبی

طالب-ع- قال: دخل طلحة بن عبیدالله علی رسولہ [کذا فی الاصل] وفي يد رسول الله سفرجلة، فرمى بها اليه، وقال (ص): خذها يا ابا محمد فانها تحم القلب^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابیطالب (ص) فرموده:

طلحة بن عبیدالله بر پیامبر اکرم (ص) وارد شد، در حالی که به دست فرستاده خدا (ص) گلابی بود، پیامبر فرمود: ای ابا محمد این گلابی را بگیر، چرا که گلابی باعث نیرومندی قلب می شود.

۱۳۷- وباسناد: قال، حدثنی أبی، علی بن أبی

طالب-ع- قال: کان رسول الله-ص- اذا أکل التمر، يطرح

۱- صحیفه الرضا، به روایت مرحوم طبرسی «نسخه نصیری، ع ۳۶۲، ورقه ۱۴-أ»

۲- صحیفه الرضا، به روایت مرحوم طبرسی «نسخه نصیری، ع ۳۶۲، ورقه ۱۴-أ»

النوی علی ظهر کفه ثم یقذف به^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب (ع) فرموده:

هرگاه فرستاده خدا (ص) خرما می خورد، دانه آن را بر پشت دست خود می گذاشت و سپس آن را دور می افکند.

۱۳۸- وباسناد: عن علی-ع-قال: جاء

جبرئیل-ع-الی النبی (ص) وقال: علیکم بالبرنی، فانه خیر تمورکم، یقرّب من الله ویباعد من النار^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) از علی (ع) روایت فرمود که:

جبرئیل بر پیامبر فرود آمد و گفت: بر شما باد خوردن خرما می برنی، چرا که آن بهترین خرما می شماست و انسان را به خدا نزدیک و از آتش دور می کند.

۱۳۹- وباسناد: قال حدثنی أبی، علی بن ابی

طالب-ع-قال علیکم بالفرخ، فانه یزید فی الدماغ^۳.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) از پدرش علی بن ابی طالب (ع) روایت فرمود که:

بر شما باد، خوردن کدو، زیرا کدو باعث افزایش قوه تفکر می باشد.

۱۴۰- وباسناد: قال حدثنی أبی، الحسین بن

علی (ع) قال: دعا رجلاً امیر المؤمنین علی بن ابی

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۶

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷

۳- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷

طالب بع۔ فقال له ع۔: أجبتك، على ان تضمن لي ثلاث خصال؟ قال: وما هي يا امير المؤمنين؟

قال: على ان لا تدخل على شيئاً من خارج، ولا تدخر عني شيئاً في البيت، ولا تجحف بالعيال.

قال: ذلك لك. فأجابه علي (ع) ^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم حسین بن علی (ع) فرموده:

مردی امیرالمؤمنین علی (ع) را به خانه خود دعوت کرد. امام علی (ع) فرمود، با سه شرط دعوت تو را می پذیرم. آن مرد گفت، آن سه شرط کدام است؟ امام علی (ع) فرمود:

نخست آن که برای من چیزی از خارج به خانه نیاوری. دیگر آن که بدون تعارف هرچه در خانه داری همان را برای من حاضر کنی. و سوم آن که خانواده ات را به زحمت نیاندازی. عرض کرد آنچه شما فرمان دهید اطاعت می کنم، سپس علی (ع) دعوت او را پذیرفت.

۱۴۱۔ وباسناده: قال، قال رسول الله۔ ص۔:

يا علي، لولاك، لما عرف المؤمنون بعدى ^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

ای علی! اگر تو نبود، پس از من مؤمنان راستین شناخته نمی شدند

۱۔ عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷ و ۱۴۳

۲۔ الامالی ص ۶۰-۵۹

۱۴۲- وباسناده: قال، قال علی بن ابی

طالب-ع-: الحناء بعد النورة أمان من الجذام والبرص.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن ابی طالب (ع) فرموده:

استفاده از حنا بعد از داروی نظافت بدن، باعث ایمنی از

بیماری پیسی و جذام است.

۱۴۳- وباسناده: قال، قال رسول الله-ص-:

يا علي، إنك أعطيت ثلاثاً، ما أعطيت مثله.

قلت: فذاك أبي وأمي، وما أعطيت؟

قال-ص- أعطيت صهرأً مثلي، وأعطيت زوجتك فاطمه،

وأعطيت مثل ولدك الحسن والحسين.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرمود:

ای علی! خدای عز و جل سه نعمت به تو عطا فرموده که به

هیچ کس مانند آن را عنایت نکرده است. علی (ع) عرض کرد:

پدر و مادرم فدای شما، خدا به من چه چیزی عطا فرموده؟

پیامبر (ص) فرمود:

خدا تو را داماد من قرار داده، فاطمه را همسر تو قرار داده، و فرزندی

مانند حسن و حسین به تو ارزانی داشته است.

۱۴۴- وباسناده: قال، قال رسول الله-ص-:

يا علي، ليس في القيامة راكب غيرنا، ونحن اربعة.

فقام رجل من الانصار، وقال: فذاك أبي وأمي، ومن

هم؟ قال (ص): أنا على دابة [الله] البراق، وأخي صالح على

ناقة الله-تعالی- التي عقرت، وعمى حمزه على ناقته العضباء،

وَأُخِي عَلِيٌّ عَلَى نَاقَةٍ مِنْ نَوَقِ الْجَنَّةِ، وَبِيَدِهِ لَوَاءُ الْحَمْدِ، يَنَادِي:
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ—ص—.

فَيَقُولُ الْآدَمِيُّونَ، مَا هَذَا إِلَّا مَلِكٌ مَقْرَّبٌ،
أَوْ نَبِيٌّ مَرْسَلٌ، أَوْ حَامِلٌ عَرْشٍ، فَيَجِيبُهُمْ مَلِكٌ تَحْتَ بَطْنَانِ
الْعَرْشِ، يَامَعْشَرَ الْآدَمِيِّينَ، لَيْسَ هَذَا مَلِكٌ مَقْرَّبٌ، وَلَا نَبِيٌّ
مَرْسَلٌ، وَلَا حَامِلٌ عَرْشٍ. هَذَا، عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ
بِاسْنَادٍ نَقَلَ شَدَّهَ إِمَامُ رِضَا (ع) فَرَمُودُ كَهَ فَرَسْتَادَةُ خُدا (ص) فَرَمُودُ:

ای علی! در روز قیامت سواره ای جز من نیست، و ما چهار
نفر می باشیم. آنگاه مردی از انصار برخاست و گفت: پدر و مادرم
فدای شما ای رسول خدا، آن چهارتن چه کسانی می باشند؟ پیامبر
خدا (ص) فرمود:

مَنْ يَرُؤُاقَ خُدا، بَرَادَرْمِ صَالِحٍ بَرَشْتَرِ خُدا كَهَ قَوْمِشِ آن رَا
كُشْتَنْد، وَ عَمُومِ حَمْزَه بَر نَاقَةِ عَضْبَاءِ، وَ بَرَادَرْمِ عَلِيٍّ بَر شَتْرِي اَز
شَتْرَهائِ بَهْشْتِ سَوَارِ اسْت، دَر حَالِي كَه پَرچَمِ حُدِ دَر دَسْتِشِ
مِي بَاشَد فَرِيادِ مِي زَنْد: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ—ص—

در این حال مردم محشر می گویند: این منادی کسی
نیست جز فرشته ای مقرب، یا نبی مرسل، و یا حامل عرش. آنگاه
فرشته ای اعرش پاسخ ایشان را می دهد. ای گروه آدمیان این
منادی فرشته مقرب و بنی مرسل و حامل عرش نیست، بلکه او علی
بن ابیطالب علیه السلام است.

۱۴۵—وَبِاسْنَادِهِ: قَالَ، حَدَّثَنِي أَبِي عَلِيُّ بْنُ أَبِي

طالب-ع۔ قال: الطاعون میتة وحیة^۱

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابی طالب (ع) فرمود:

بیماری طاعون به سرعت باعث مرگ می شود *

۱۴۶- وباسناد: قال، قال علی بن الحسین-ع-:

کأنتی بالقصور، وقد شئت، حول قبر الحسین. وکأنتی فی الأسواق، وقد حفت حول قبره، فلا تذهب الايام واللیالی، حتی یسار إلیه من الآفاق، وذلك عند انقطاع ملک بنی مروان^۲.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن الحسین (ع) فرموده:

گویا می بینم که در اطراف قبر حسین-ع- کاخهای ساخته می شود، و گویی می بینم که حمل هایی از کوفه... به طرف قبر حسین-ع- بیرون می آید، و فاصله ای نمی شود که از اطراف عالم به سوی قبر حسین-ع- رهسپار می شوند. و اینها همه هنگام زوال سلطنت بنی مروان است.

۱۴۷- وباسناد: قال، قال أمير المؤمنين، علی بن أبی

طالب-ع-: سمعت رسول الله-ص- يقول: إني أخاف عليكم استخفافاً بالدين، ومنع الحكم، [و] قطيعة الرحم، وأن تتخذوا القرآن من أمة يقدمون أحدهم، وليس بأفضلهم في

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷

* در جلد ششم بحار الانوار ص ۱۲۱، چاپ جدید بیروت ذیل این حدیث آورده: بیان: وحیة ای سریعة

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۱۲

الدین ۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن ابی طالب (ع) فرموده از فرستاده خدا شنیدم که می فرمود:

من بر شما بیمناکم که دین را پست شمارید، و مانع از اجرای احکام شوید، و قطع رحم کنید و اینکه قرآن را از گروهی فرا گیرید، که یکی از خودشان را جلو انداخته اند (رهبر قرار داده اند) در حالی که او از آنها در مسایل دینی برتر و داناتر نیست.

۱۴۸- وباسناد: قال، حدثني علي بن أبي

طالب-ع- قال: من بدأ بالملح، أذهب الله عنه سبعين دأء، أولها الجذام ۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن ابی طالب-ع- فرموده:

هر کس غذا را با خوردن نمک شروع کند، خداوند هفتاد بیماری را از او دور می کند که اولین آنها جذام می باشد.

۱۴۹- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-:

يا عली، عليك بالزيت، اكله، واذهن به، فان من أكله، وادهن به، لم يقربه الشيطان أربعين يوماً ۳.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرمود:

ای علی! بر شما باد خوردن زیتون و مالیدن آن به بدن، زیرا هر کس زیتون بخورد و روغن آنرا به بدن خود بمالد، شیطان تا چهل

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷

۳- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷

روز به او نزدیک نمی شود.

۱۵۰- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-:

عليكم بالملح، فإنه شفاء من سبعين داء، منها: الجذام، والبرص، والجنون^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرمود: بر شما باد خوردن نمک، زیرا نمک باعث درمان هفتاد بیماری است، از آن جمله جذام، پستی و جنون است.

۱۵۱- وباسناد: قال، كان علي بن أبي طالب (ع)

يأكل البقلخ بالسكر.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که:

امام علی بن ابی طالب خربزه را با شکر میل می فرمود.

۱۵۲- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-: انَّ

الله عز وجل قدر المقادير، ودبر التدابير، قبل ان يخلق آدم بألفي عام^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرمود: همانا خدای عزوجل دو هزار سال پیش از آفرینش آدم-ع- همه چیز را اندازه گیری کرد و تمام امور جهان را تدبیر فرمود.

۱۵۳- وباسناد: قال، قال رسول الله (ص):

حافظوا على الصلوات الخمس، فان الله-عز وجل- اذا كان يوم القيامة، يدعو العبد فاقول شئ يسأل عنه، الصلوة، فان

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۰، والتوحيد ص ۳۸۴

جاء بها تاقّة، والآزج به في النار^۱.

بالسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرمود:
مراقب نمازهای پنجگانه باشید، زیرا خدای عزوجل به
هنگام فرارسیدن روز قیامت، بنده را فرا می خواند، سپس نخستین
چیزی که از او می پرسد نماز است. اگر نماز را به تمام و کمال بجا
آورده باشد عبادات او را می پذیرد و گرنه او را به آتش می افکند.

۱۵۴- وباسناده: قال، قال رسول

الله-ص- لأصحابه: لا تضيعوا صلاتكم، فان من ضيع
صلاته حشر مع قارون وهامان وفرعون. فان حقا على الله، أن
يدخله النار- مع المنافقين- والويل لمن لم يحافظ على صلاته
[وإداء] سنة نبيه^۲.

بالسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده
خدا-ص- فرموده:

یاران من! نمازتان را تباه نکنید، زیرا هر کس نماز خود را
تباه سازد روز قیامت با قارون وهامان وفرعون محشور می شود. پس
در این حال شایسته است که خداوند او را- همراه منافقان- به
آتش افکند. و ویل برای کسی است که نمازش را مراقبت و
حفاظت نکند و سنت پیامبرش را بجای آورد.

۱۵۵- وباسناده: قال، قال رسول الله-ص-: انّ

موسی بن عمران-ع- سأل ربه- عز وجل- فقال: یا ربّ،
اجعلنی من امة محمّد، فأوحی الیه، یا موسی، إنّک لا تصل إلى

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۰

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۰

ذلك ۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

همانا موسی بن عمران از خدای عزوجل درخواست کرد و گفت: خدای من! مرا در شمار امت محمد—ص—قرار بده. خدای متعال به او وحی فرمود که ای موسی این درخواست برای تو ممکن نیست.

۱۵۶— و با اسناد: قال، قال رسول الله—ص— لما أسرى [إبي] إلى السماء: رأيت في السماء الثانية رجلاً قاعداً، رجل له في المشرق، ورجل له في المغرب، وبيده لوح، ينظر فيه، وحرك رأسه.

فقلت: يا جبرئيل، من هذا؟

قال: هذا، ملك الموت.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هنگامی که به آسمانها عروج کردم، در آسمان دوم مردی را نشسته دیدم. که یک پای او در مشرق و پای دیگر او در مغرب است، و در دستش لوحی دارد و به آن نگاه می کند و سر خود را تکان می دهد. به جبرئیل گفتم، ای جبرئیل این چه کسی است؟ پاسخ گفت: این عزرائیل ملک الموت است.

۱۵۷— و با اسناد: قال، قال رسول الله—ص—: هل

تدرون، ماتفسیر هذه الآیه « کلاً إذا دکت الأرض دکتاً وجاء ربک والملك صفاً وجئی يومئذ بجهنم.... »؟ قالوا: الله ورسوله أعلم.

قال: -ص- اذا جاء يوم القيامة، تقاد جهنم بسبعین الف زمام، بيد سبعین الف ملك، فتشرد شرده، لولا أن الله يحبسها، لأحرقت السموات والأرضین.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرمود: آیا تفسیر این آیه مبارکه را می دانید « کلاً إذا دکت الأرض دکتاً.... » پاسخ گفتند که خدا و فرستاده اش داناترند. پیامبر اکرم (ص) فرمود: هنگامی که قیامت فرا برسد، جهنم به هفتاد هزار زنجیر مقید است، که این زنجیرها به دست هفتاد هزار فرشته است. پس شعله های آتش جهنم زبانه می کشد، و اگر خدای آن را حبس نکند هرآینه آسمانها و زمین ها را به آتش کشد.

۱۵۸- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-: إنَّ الله-تعالی- سَخَّرَ البراق، وهی دابة من دواب الجنة، لیست بالطویل، ولا بالقصیر. فلو أن الله- عزوجل- أذن لها، لجالت الدنيا والآخرة فی جریة واحدة، وهی أحسن الدواب لونا^۱.
با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

خدای متعال بُراق را برای من رام کرد، و آن حیوانی از حیوانات بهشت است، که نه کوتاه و نه بلند می باشد. و اگر

خداوند به او اجازه فرماید با یک جولان دنیا و آخرت را گردش کند، و آن خوش رنگ‌ترین چهار پایانست.

۱۵۹- وباسناد: قال، قال رسول الله-ص- إذا كان يوم القيامة، يقول الله- عز وجل- لملك الموت، يا ملك الموت! وعزتي وجلالي وارتفاعي في علوي، اني لأذيقنك طعم الموت، كما أذقت عبادي^۱.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هنگامی که روز قیامت فرا برسد، خدای عزوجل به ملک الموت می‌فرماید: ای ملک الموت! به عزت و جلال و رفعت مقام خودم سوگند که من مرگ را به تومی چشام، آن چنانکه تو طعم مرگ را به بندگان من چشانیدی.

۱۶۰- [وباسناد: قال، قال رسول الله-ص-: لما نزلت هذه الآية «انك ميت وانهم ميتون» قلت: يارب، أتموت الخلائق وتبقى الملائكة. فنزلت «كل نفس ذائقة الموت» الآية]^۲.

باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هنگامی که این آیه مبارکه نازل شد «انك ميت وانهم ميتون» گفتم ای خدا! آیا همه آفریدگان می‌میرند و فرشتگان باقی می‌مانند؟ پس این آیه نازل شد «كل نفس ذائقة الموت».

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۰

۲- صحیفه الرضا به روایت مرحوم طبرسی «نسخه نصیری، ع ۳۶۲، ورقة ۹ ب».

بی آنکه هیچ فرشته مقرب و یابستی مرسلی از آن آگاه شود.
و آنچه را که بنده مؤمن ناخوش دارد، کسی از آن خبر شود خدای
متعال می پوشاند. آنگاه خدای—جل شأنه—به گناهان او فرمان
می دهد که به حسنات بدل شوند.

۱۶۱—وباسنادہ: قال، قال رسول اللہ—ص—من ترك
معصية، مخافة من الله—تعالی—أرضاه الله يوم القيامة^۱.
با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص)
فرموده:

هر کس گناهی را از ترس خدا وا گذارد، خدای متعال در
روز قیامت او را خوشنود می سازد.

۱۶۲—وباسنادہ: قال، قال رسول اللہ—ص—: من
استذل مؤمنا، أو مؤمنة، أو حقره لفقره وقلة ذات يده، شهره
الله—تعالی—يوم القيامة، ثم يفضحه^۲.
با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص)
فرموده:

هر کس مرد یا زن مؤمنی را خوار و کوچک شمارد، به
خاطر فقر و تنگدستی او، خداوند متعال روز قیامت او را مشهور
کرده و سپس رسوا می سازد.

۱۶۳—وباسنادہ: قال، قال رسول اللہ—ص—:
يا علي، ان الله—تعالی—قد غفر لك، ولاهلك، ولشيعتك، ولحبي

۱—عیون اخبار الرضا ص ۲۰۱

۲—عیون اخبار الرضا ص ۲۰۱

شیعتک، [و غبی محبتی شیعتک] ^۱. فابشر، فانک الانزع البطین، منزوع من الشریک، بطین من العلم ^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

ای علی! به درستی که خدای متعال هر آینه تورا و خانواده تورا و شیعیان و دوستان شیعیان تورا می بخشد [و نیز دوستداران دوستان پیروان تورا می بخشد] پس بشارت باد تورا، که از شرک پاک و بدور بوده و از علم و دانش سرشار شده ای.

۱۶۴- [و با سنداده: قال، قال رسول الله-ص-:

ما کان ولا یكون الی یوم القیامة مؤمن، إلا وله جار یؤدیه ^۳.]
با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هیچ مؤمنی تا روز قیامت نبوده و نخواهد آمد، مگر آنکه او را همسایه ای باشد که به وی آزار می رساند.

۱۶۵- و با سنداده: قال، قال رسول الله-ص- أتی

بیطیخ ورطب، فأكل منها، وقال: هذان، الأطیبان ^۴.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود:

همانا پیامبر اکرم-ص- را خربزه و خرما فراهم آمد، از هر دو تناول فرمود و گفت: این دو میوه پاک و گوارایند.

۱- صحیفه الرضا به روایت مرحوم طبرسی «نسخه نصیری، ع ۳۶۲، ورقة ۱۱۰»

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۱۱

۳- صحیفه الرضا نسخه نصیری ع ۳۶۲...»

۴- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷

۱۶۶- وباسناده: قال، قال جعفر بن محمد-ع: السبت لنا، والأحد لشيعتنا، والاثنين لبني أمية، والثلاثاء لشيعتهم، والاربعاء لبني العباس، والخميس لشيعتهم، والجمعة لله- عز وجل- وليس فيه سفر. قال الله- جلّ ذكره: «فاذا قضيت الصلوة فانثربوا في الارض وابتغوا من فضل الله» يعني يوم السبت^۱.

باسناد نقل شده امام رضا(ع) فرمود که جعفر بن محمد(ص) فرموده:

روزشنبه برای ما، یکشنبه برای پیروان ما، دوشنبه برای بنی امیه، سه شنبه برای پیروان ایشان، چهارشنبه برای بنی عباس و پنج شنبه برای پیروان آنهاست. و روز جمعه برای خدای جلّ ذکره می باشد و در روز جمعه مسافرت شایسته نیست. زیرا خدای متعالی فرمود:

«هرگاه نماز جمعه اقامه شد، در زمین پراکنده شوید و از فضل خدا روزی بجوئید» یعنی در روزشنبه مسافرت جایز است.

۱۶۷- وباسناده: قال حدثني أبي موسى بن جعفر، قال: كان خاتم محمد بن علي، الباقر-ع: ظني بالله حسن، وبالنبی المؤمن، وبالوصی ذی المن، وبالحسین والحسن^۲.

باسناد نقل شده امام رضا(ع) فرمود که پدرم موسی بن جعفر(ع) فرموده:

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷

۲- عیون اخبار الرضا ص ۱۹۷

برانگشتر محمد بن علی، الباقر (ع) نوشته بود: من به خدا و پیامبر و جانشین پیامبر و حسن و حسین خوش گمانم.

۱۶۸- و با سنداده: قال، حدثني علي بن الحسين، أنه سمى حسنا يوم سابعه، أشتق من اسم حسن حسينا، وذكر أنه لم يكن بينها إلا الحمل^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن حسین (ع) فرموده: همانا حسن-ع- در روز هفتم ولادت نام گذاری شد و نام حسین از حسن جدا شده است. و نقل شده که بین حسن و حسین جز یک حمل فاصله نیست.

۱۶۹- و با سنداده: قال، حدثني أبي، جعفر بن محمد-ع- قال: دعاني أبي بدهن، فآدهن، فقال: آدهن، قلت: [بماذا] آدهنت. قال: إنه البنفسج. قلت [وما] فضل البنفسج؟ قال: حدثني أبي، عن أبيه، عن جده، الحسين بن علي، عن أبيه، علي بن أبي طالب-ع- قال، قال رسول الله-ص-: فضل البنفسج على الأدهان، كفضل الإسلام على سائر الأديان^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم جعفر بن محمد-ع- فرمود:

پدرم روغن خواست تا به سرش بمالد، هنگامی که روغن به سرمالید، پرسیدم از چه روغنی مالیدید؟ فرمود، روغن بنفشه. پرسیدم فضیلت روغن بنفشه چیست؟ فرمود: پدرم از جدم حسین

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۷

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۸

بن علی (ع) و او از پدرش علی بن ابیطالب نقل کرد که فرستاده خدا (ص) فرموده:

برتری روغن بنفشه بر سایر روغن ها مانند برتری اسلام بر سایر دین ها می باشد.

۱۷۰- [و باسناده: قال، حدثني أبي، علي بن أبي طالب-ع- ان النبي-ص- اذن في اذن الحسين بالصلوة يوم ولده.]^۱

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابیطالب فرموده:

همانا پیامبر اکرم (ص) به روز تولد حسین اذان نماز در گوش او گفت.

۱۷۱- [و باسناده: قال، حدثني علي بن الحسين، عن ابيه، قال، فاقال علي (ع): لا دين لمن دان لمخلوق في معصيته الخالق.]^۲

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) از علی بن حسین و او از پدرش و ایشان از علی (ع) روایت فرمودند:

کسی که با معصیت و نافرمانی خدا به بنده خدا نزدیک شود دین ندارد.

۱۷۲- [و باسناده: قال، قال علي بن أبي طالب-ع-: كلوا الرمان بشحمه، فإنه دباغ المعدة.]^۳

۱- صحیفة الرضا به روایت طبرسی «نسخة نصیری، ع ۳۶۲ ورقة ۱۶۱».

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۸

۳- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۸

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن ابیطالب (ع) فرموده:

انار را با همان پیه که دارد بخورید، زیرا معده شما را صاف و پاک می کند.

۱۷۳- وباسناد: قال، حدثني علي بن الحسين -ع- قال: كان عبدالله ابن عباس إذا أكل الرمانة، لا يشركه فيها أحد، يقول: في كل رمانة حبة من حبات الجنة^۱.
با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن حسین (ع) فرموده:
هرگاه عبدالله بن عباس انار می خورد، هیچ کس را در آن شریک نمی کرد و می گفت: در هر اناری دانه ای از دانه های بهشت است.

۱۷۴- وباسناد: قال، حدثني أبي، الحسين بن علي -ع- قال: دخل رسول الله -ص- علي بن أبي طالب -ع- وهو محموم فأمره أن يأكل الغبيراء^۲.
با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم حسین بن علی (ع) فرموده:

پیامبر خدا (ص) بر علی بن ابیطالب وارد شد، در حالی که علی -ع- را تب دار مشاهده کرد، پس فرمان داد تا سنجید میل کند.

۱۷۵- وباسناد: قال، اختصم الي علي بن أبي طالب -ع- رجلان أحدهما باع الآخر بعيرا، فاستثنى الرأس

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۸

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۸

والجلد. ثم بداله أن ينحره. قال علی-ع-: هو [شريكه] في البعير على قدر الرأس والجلد^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود:

دو تن با یکدیگر اختلاف داشتند، نزد علی بن ابیطالب (ع) برای رفع اختلاف آمدند. یکی از آندو شتری به دیگری فروخته بود به شرط آنکه سر و پوست شتر از فروشنده باشد. ولی خریدار از کشتن شتر منصرف شده بود. حضرت علی (ع) فرمودند که فروشنده به اندازه سر و پوست از شتر سهم می برد.

۱۷۶- وباسناد: قال، حدثني أبي، علي بن الحسين،

أن الحسين بن علي-ع- دخل المستراح، فوجد لقمة ملقاة، فدفعا إلى غلام له، فقال: يا غلام، ذكري عن هذه اللقمة، إذا خرجت، فأكلها الغلام، فلما خرج الحسين-ع- قال: يا غلام، هات اللقمة. قال: أكلتها، يا مولاي.

قال: أنت حرّ، لوجه الله-تعالى-

قال له رجل: اعتقه، ياسيدي!

قال: نعم، سمعت جدّي رسول الله-ص- يقول: من

وجد لقمة ملقاة، فمسح منها ما مسح، وغسل منها ما غسل، ثم أكلها، لم تستقر في جوفه، حتى يعتقه الله-تعالى- من النار. ولم أكن لأتعب رجلاً اعتقه الله من النار^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن حسین (ع) فرموده:

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۸

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۸

همانا حسین(ع) وارد توالت شد، لقمه نانی را دید که روی زمین افتاده است، آنرا برداشت و به غلام خود سپرد و فرمود: هنگامی که از توالت خارج شدم مرا به این لقمه یاد آوری کن. ولی غلام آن لقمه را خورد. هنگامی که حسین(ع) از مستراح خارج شد، فرمود ای غلام لقمه را بده. غلام گفت: مولای من آنرا خوردم.

حسین(ع) فرمود: تو در راه رضای خدا آزادی. مردی به آن حضرت گفت: مولای من غلام را آزاد کردی؟! حسین(ع) فرمود: آری، از جدم رسول خدا(ص) شنیدم که می فرمود:

هر کس لقمه نانی بیابد و گرد و غبار آن را بزداید و یا آنرا بشوید و سپس بخورد، لقمه در شکم وی قرار نمی گیرد مگر آنکه خدای متعال او را از عذاب جهنم آزاد کند. و من کسی نیستم که شخصی را که خدا از جهنم آزاد کرده به غلامی بپذیرم.

۱۷۷- و با سنداده: قال، حدثني أبي، محمد بن علي، قال، قال علي-ع- خمسة، لودخلتم فيهن، ما قدرتم علي مثلهن، لا يخاف عبد إلا ذنبه، ولا يرجو إلا ربه، ولا يستحيي الجاهل- إذا سئل عما لا يعلم- أن يقول: الله ورسوله أعلم، ولا يستحيي الذي لا يعلم أن لا يتعلم. والصبر من الإيمان بمنزلة الرأس من الجسد، ولا إيمان لمن لا صبر له^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا(ع) فرمود که پدرم محمد بن علی از

علی (ع) روایت کرد که: پنج چیز است که آنرا بجوئید، مانند آنرا پیدا نخواهید کرد.

- ۱- بنده خدا جز از گناه خود از چیزی نترسد. ۲- انسان جز به پروردگار خود امیدوار نباشد. ۳- هرگاه از او چیزی پرسیدند که نمی داند، از اینکه بگوید، خدا و پیامبرش داناترند شرم نکند. ۴- کسی که نمی داند از آموختن شرم نداشته باشد. ۵- شکیبایی نسبت به ایمان مانند سرنسبت به بدن است، و کسی که بردباری ندارد ایمان ندارد.

۱۷۸- وباسناد: قال، قال رسول الله (ص): اختاروا الجنة على النار، ولا تبطلوا اعمالكم، فتقذفوا في النار منسكين، خالدين فيها أبداً^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

بهشت را بردوزخ برگزینید، و کارهای خودتان را تباه نکنید، مبدا که برای همیشه به رو در آتش افکنده شوید.

۱۷۹- وباسناد: قال، قال رسول الله (ص): ان الله عز وجل أمرني بحب اربعة، على وسلمان وأبي ذر والمقداد بن [لا] سود^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

خدای عز وجل مرا به محبت چهار کس فرمان داده است،

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۰

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۰

که آنها عبارتند از علی—ع—وسلمان و ابوذر و مقداد.

۱۸۰—وباسناد: قال، قال رسول الله (ص):

ما ينقلب جناح طائر في الهواء، الا وعند نافية علم^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

بال و پرهیچ پرنده ای در آسمان گشوده نمی شود، مگر اینکه ما از آن آگاهی داریم.

۱۸۱—وباسناد: قال، قال رسول الله (ص) تخطموا

الخنواتم العقیق، فانه لا یصیب احدکم غم، مادام ذلك علیه.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

انگشتر عقیق به دست کنید، زیرا مادام که انگشتر عقیق به دست داشته باشید، به هیچ یک از شما غمی نمی رسد.

۱۸۲—وباسناد: قال، قال رسول الله (ص):

غضب الله، و غضب رسوله، علی من اهرق دم ذریقی، و اذانی فی عترتی.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

شدیدترین خشم خدا و غضب رسول او به کسی می رسد، که خون فرزندان مرا بریزد و نسبت به خاندان من آزار رسانده و مرا برنجاند.

۱۸۳—وباسناد: قال، قال رسول الله (ص) إذا

کَانَ یَوْمَ الْقِیَامَةِ، نَادَىٰ مُنَادٌ، یَا مَعْشَرَ الْخَلَائِقِ غَضُّوا ابْصَارَکُمْ حَتَّىٰ تَجُوزَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ (ص) ^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

هرگاه روز قیامت برسد منادی فریاد می زند: ای گروه آفریدگان! دیدگان خود را فرو بندید، تا فاطمه (ع) دخت گرامی محمد (ص) از محشر بگذرد.

۱۸۴- وباسناد: قال، قال رسول الله (ص) سید شباب اهل الجنة، الحسن والحسين، وابوهما خير منها ^۲.
با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

سرور و بزرگ جوانان بهشت حسن و حسین (ع) می باشند، و پدرایشان از آنها بهتر است.

۱۸۵- وباسناد: قال، قال رسول الله (ص): اذا كان يوم القيامة تجلّى الله - تعالیٰ - لعبده المؤمن، فيوقفه على ذنوبه ذنباً، ذنباً. ثم يغفر الله له، ولا يطلع الله - عز وجل - على ذلك ملكاً مقرباً ولا نبياً مرسلًا، ويسترعليه مايكره ان يقف عليه [أحد]. ثم يقول الله لسيّئاته: كُنْ حسنات ^۳.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که فرستاده خدا (ص) فرموده:

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۰

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۱

۳- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۱

ہنگامی کہ روز قیامت فرا برسد، خدا عزّ وجلّ بر بندہ مؤمن خود تجلی می کند، واورا بریک، یک گناہانش آگاہ می سازد، سپس اورا می بخشد.

بی آنکہ هیچ فرشتہ مقرب و یابنی مرسل از آن آگاہ شود. و آنچه را کہ بندہ مؤمن ناخوش دارد، کسی از آن خبر شود خدای متعال می پوشاند. آنگاہ خدای—جل شأنہ—به گناہان او فرمان می دهد کہ به حسنات بدل شوند.

۱۸۶—وباسنادہ: قال، حدثنی أبي، الحسين بن علي—ع—: ان اعمال هذه الأمة، مامن صباح، الا تعرض علي الله—عز وجلّ—.

با اسناد نقل شدہ امام رضا (ع) فرمود کہ پدرم حسین بن علی (ع) فرمودہ:

ہمانا کارہای این امت ہمہ روزہ به خدای تعالی عرضه می شود.

۱۸۷—وباسنادہ: قال، حدثنی، أبي الحسين بن علي—ع— قال: وجد لوح، تحت حائط مدينة من المدائن، مكتوب فيه: أنا الله، لا إله الا أنا. ومحمد—ص— نبي. عجب لمن أيقن بالموت كيف يفرح، وعجب لمن أيقن بالقدر كيف يحزن، وعجب لمن اختبر الدنيا [كيف] اطمأن إليها، عجب لمن أيقن بالحساب كيف يذنب^۲.

۱—عیون اخبار الرضا ص ۲۰۸

۲—عیون اخبار الرضا ص ۲۰۹

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم حسین بن علی (ع) فرموده:

در زیر دیوار شهری از شهرها لوحی پیدا شد که در آن نوشته شده بود: من خدایم، خدایی جز من نیست، و محمد—ص—رسول من است. در شگفتم از کسی که مرگ را باور دارد، پس چگونه شادی می کند، و در شگفتم از کسی که به تقدیر ایمان دارد، پس چگونه اندوهگین می شود. و در شگفتم از کسی که دنیا را آزموده، چگونه به آن اطمینان دارد. و در شگفتم از کسی که به روز حساب یقین دارد، پس چگونه گناه می کند.

۱۸۸—و با اسناد: قال، سئل جعفر بن محمد—ع—قال: أخبرني أبي، قال: من زار قبر الحسين بن علي—ع—عارفاً بحقه، كتبه الله تعالى—في العليين^۱. ثم قال: ان حول قبره—ع—لسبعين الف ملك، شعاعبراً، يكون عليه، إلى أن تقوم الساعة^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که از جعفر بن محمد—ع—در باره ثواب زیارت حسین (ع) سؤال شد، فرمود پدرم فرموده است:

هر کس قبر حسین—ع—را در حالی که آشنا به حق و مقام او باشد زیارت کند، خدای متعال نام او را در شمار علیین بنویسد. سپس فرمود:

همانا برگرد قبر حسین (ع) هفتاد هزار فرشته خاک آلوده

باشند که تا روز قیامت بر آن حضرت گریه می کنند.

۱۸۹- وباسناد: قال، حدثني أبي، جعفر-ع- قال:

أدنى العقوق أف. ولو علم الله شيئاً أهون من أف، لنهى عنه^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم جعفر (ع) فرموده:

پست ترین درجه عاق والدین گفتن کلمه «اف» است. و

اگر از این کلمه ای پست تر می بود، همانا خدا از گفتن آن هم

انسان را نهی می کرد.

۱۹۰- وباسناد: قال، حدثني أبي، علي بن أبي

طالب-ع- في قول الله- تعالى- «أكّالون للسحت» [قال]:

هو الرجل، يقضى لأخيه الحاجة ثم يقبل هديته^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن ابیطالب

در باره سخن خدای متعال «أكّالون للسحت» فرموده:

مقصود کسی است که برای برادر دینی خود کاری انجام

دهد و سپس از او هدیه وار ارمغان بپذیرد.

۱۹۱- وباسناد: قال، حدثني أبي، موسى بن جعفر،

قال، حدثني أبو عبد الله-ع-: صلة الارحام، وحسن الخلق

زيادة في الايمان.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم موسی بن جعفر از

ابو عبد الله (ع) روایت فرموده:

پیوند با خویشاوندان و اخلاق نیکو باعث فراوانی ایمان

می شود.

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۹

۲- عیون اخبار الرضا ص ۱۹۷

۱۹۲- وباسناده: قال، حدثني أبي، علي بن الحسين، قال، حدثني اسماء بنت عميس، قالت: كنت عند فاطمة، جدتك. اذ ادخل رسول الله -ص- وفي عنقها قلادة من ذهب، كان علي بن أبي طالب اشتراها لها من فتي له. فقال النبي -ص- لا يفرّك الناس أن يقولوا بنت محمد، وعليك لبس الجبابرة؟ فقطعتها، وباعتها، واشترت بهارقة، فاعتقها، فسر رسول الله بذلك^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن الحسین (ع) فرمود که اسماء بنت عمیس گفت.

من نزد فاطمه (ع) جده شما بودم، در این هنگام فرستاده خدا (ص) وارد شد، در حالی که فاطمه (ع) گردن بندی از طلا به گردن داشت. این گردن بند را علی بن ابیطالب از سهم غنیمت جنگی که به او تعلق گرفته بود، خریداری کرده بود. در این حال پیامبر اکرم (ص) فرمود:

ای فاطمه! سخن مردم که به تو دختر محمد -ص- می گویند تو را نفریبد، تا جامه ستمگران برتن داشته باشی. پس فاطمه (ع) گردن بند از گردن خود جدا کرد و آنرا فروخت و به بهای آن بنده ای خرید و در راه خدا آزاد کرد. پیامبر به شنیدن این خبر شادمان شد.

۱۹۳- [باسناده: قال، حدثني أبي، الحسين بن علي -ع- قال: كان أمير المؤمنين -ع- يأمرنا، إذا اكلنا، أن لا نشرب الماء، حتى نتمضمض ثلاثاً^۲]

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۰۹

۲- صحیفة الرضا به روایت طبرسی «نسخة نصیری ع ۳۲۰ ورقة ۱۸»

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم حسین بن علی (ع) فرمود:

هرآینه امیرالمؤمنین (ع) به ما فرمان می داد، که هرگاه غذا می خوریم آب نیاشامیم مگر آنکه سه مرتبه آب را در دهان مضمضه کنیم.

۱۹۴- وباسناد: قال، حدثني أبي علي بن الحسين، في قول الله- عز وجل- «لولا أن رأى برهان ربه» قال قامت امرأة العزيز إلى الصنم، فسترته، وقالت: أنه يرانا، فقال لها يوسف-ع- استحيين ممن لا يسمع، لا يبصر، ولا ينفع ولا يضر، ولا استحيين ممن خلق الأشياء، وعلمها؟! «

فذلك قوله- تعالى-: «لولا أن رأى برهان ربه»

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن حسین (ع) درباره سخن خدای عزوجل «لولا أن رأى برهان ربه» فرمود:

زن عزیز مصر (زلیخا) به سوی بت برخاست و در حالی که آنرا پوشانید گفت: هرآینه اگر روی آنرا نپوشانم، ما را در این حال می بیند. پس از این عمل زلیخا یوسف به او فرمود: آیا از کسی که نمی شنود، نمی بیند و بهره و زیان نمی رساند شرم می کنی، ولی من از خدایی که همه موجودات را آفریده و به حال آنها آگاه است، شرم نکنم. بنابراین با توجه به این ماجرا خدای فرمود: «لولا أن رأى برهان ربه».

۱۹۵- وباسناد: قال، كان علي بن أبي

طالب-ع- اذا رأى المريض فبرأ، قال: يهنيك الطهور من

الذنوب.^۱

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود:

هرگاه علی بن ابیطالب (ع) بیماری را دیدار می کرد که شفا یافته بود به او می فرمود: گوارا باد تو را — آمرزش خدا — که از گناهان پاک شدی.

۱۹۶ — وباسناد: قال، حدثنی أبی، علی بن الحسین،

قال: أخذ نائلة عن ثلاثة، أخذنا الصبر عن

ایوب — ع — والشکر — عن نوح — ع — والحسد عن بنی یعقوب.^۲

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن حسین (ع) فرمود:

ما سه چیز را از سه کس دریافته ایم، شکیبائی را از

ایوب — ع — سپاس نعمت را از نوح — ع — و زشتی — حسد را از فرزندان یعقوب.

۱۹۷ — وباسناد: قال، قال، قال علی — ع —: لاتجد

فی أربعین اصلع رجلا سوء، ولا تجد فی أربعین کوسجا رجلا

صالحا. وأصلع سوء، أحب إلی من کوسج صالح.^۳

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی (ع) فرموده:

در میان چهل مرد اصلع یک نفر آدم بد نمی یابی، و در میان

چهل مرد کوسه یک انسان صالح نمی یابی و مرد اصلع بدتر از کوسه صالح محبوب تر است.

۱ — عیون اخبار الرضا ص ۲۰۹

۲ — عیون اخبار الرضا ص ۲۰۹

۳ — عیون اخبار الرضا ص ۲۱۰

۱۹۸- وباسناد: قال، رأيت النبي -ص- كبر على عمه حمزة خمس تكبيرات، وكبر على الشهداء بعده خمس تكبيرات. فلحق حمزة بسبعين تكبيرة، ووضع يده اليمنى على اليسرى^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی (ع) فرموده:

پیامبر اکرم (ص) را دیدم در حالی که برای عموی خود حمزه پنج تکبیر گفت، و برای شهدای دیگری که همراه حمزه به شهادت رسیدند نیز پنج تکبیر گفت، و در نتیجه مجموع تکبیرهایی که برای حمزه گفت هفتاد تکبیر شد. و در این حال دست راست خود را بر دست چپ نهاده بود.

۱۹۹- وباسناد: قال، سئل محمد بن علی بن الحسین -ع- لم أوتم النبي من ابويه؟ قال: لتلايوجد عليه حق المخلوق^۲.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که از محمد بن علی بن حسین (ع) سؤال شد، چرا پیامبر از پدر و مادر یتیم شد؟ آن حضرت فرمود: برای اینکه حق اطاعت مخلوق بر او واجب نشود.

۲۰۰- وباسناد: قال، قال رسول الله -ص-: من انعم الله عليه نعمة، فليحمد الله. ومن استبطأ الرزق، فليستغفر الله. ومن حزنه أمر، فليقل: لا حول ولا قوة إلا بالله^۳.

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۱۰ و در حاشیه نسخه میدجلال الدین محدث، ع ۱۵ و رقه ۱۷، ب، در برابر عبارت «ووضع يده اليمنى على اليسرى» نوشته شده «بعد از فراغت از نماز حضرت دست راست خود را بر دست چپ نهاد، نه اینکه در حال نماز»

۲- عیون اخبار الرضا ص ۲۱۰

۳- عیون اخبار الرضا ص ۲۱۰

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که فرستاده خدا—ص—فرموده:

هرکس که خدا به او نعمتی داده باید سپاسگزاری کند، و هرکس روزی او کم شود باید استغفار کند. و هرکس از حادثه ای اندوهگین شود، باید بگوید: لا حول ولا قوة الا بالله.

۲۰۱- وباسناد: قال، حدثني أبي، علي بن

الحسين—ع—أن يهودياً سأل علي بن أبي طالب—ع—قال: أخبرني عمّاليس لله، وعمّاليس عند الله، وعمّاليس لله.

فقال علي—ع—: اما لا يعلمه الله، فذلك قولكم يا معشر

اليهود: «ان عزيزاً ابن الله»، والله، لا يعلم أن له ولداً. وأما ماليس عند الله، [فليس عند الله] ظلم للعباد. وأما ماليس لله، فليس لله شريك. قال اليهودي: فأنا اشهد ان لا اله الا الله واشهد أن محمداً رسول الله.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم علی بن حسین (ع) فرموده:

مردی یهودی از علی (ع) پرسید که: مرا از آنچه برای

خدانیت، و آنچه در پیشگاه خدانیت و آنچه را که خدا نمی داند باخبر کن. پس در جواب وی علی (ع) فرمود:

آنچه را که خدا نمی داند سخن شما یهودیان است که

می گوئید: «عزیز پسر خداست» در حالی که خدا برای خود پسری نمی داند. و اما آنچه در پیشگاه خدا نیست، ستم به بندگان است. و

آنچه که برای خدا نیست، شریک قرار دادن برای اوست. مرد
یهودی گفت. من شهادت می دهم که خدایی جز خدای
یکتانیست و محمد - ص - رسول خداست.

۲۰۲- [وبالاسناد: الی الحسین بن علی - ع - : بینا

أمیر المؤمنین یخطب الناس، ویحضّهم علی الجهاد، اذقام الیه
شاب، فقال: یا أمیر المؤمنین، أخبرنی عن فضل الغزاة فی سبیل
الله. فقال علی - ع - : کنت ردیف رسول الله - ص - علی ناقته
العضباء، ونحن منقلبون من غزوة ذات السلاسل. فسألته
عما سألتنی عنه، فقال: إن الغزاة، اذا همّوا بالغزو، کتب الله
لهم براءة من النار، فاذا تَجَهَّروا بالغزوهم باهى الله بهم الملائكة،
فاذا ودعهم اهلهم، بکت علیهم الحیطان والبیوت ویخرجون
من ذنوبهم کما تخرج الحیة من سلخها ویوکل الله - عزّ
وجلّ - بكل رجل منهم اربعین الف ملک، یحفظونه من بین
یدیه ومن خلفه، وعن یمینه وعن شماله، لا یعمل حسنة الا
ضعفت، ویکتب له کلّ یوم عبادة الف رجل یعبدون الله الف
سنة کلّ سنة ثلثمائة وستون یوما، والیوم مثل عمر الدنیا، واذا
صار واجضره عدوهم، انقطع علم اهل الدنیا عن ثواب الله
ایاهم.

فاذا برزوا العدوهم، وأشرعت الاسنة، وفوقت السهام،
وتقدم الرجل الی الرجل، حفتهم الملائكة باجنحتها، ویدعون
الله لهم بالنصر والتثبیت، فینادی مناد: الجنة تحت ظلال
السیوف فتکون الطعنة والضربة علی الشہید، اهون من شرب
الماء البارد فی الیوم الصائف. واذا زال الشہید عن فرسه بطعنة

أوضربة، لم يصل إلى الارض، حتى يبعث الله - عز وجل - اليه زوجته من الحور العين، فتبشره بما أعد الله له من الكرامة. فاذا وصل إلى الارض، تقول له الارض مرحبا بالروح الطيبة، التي اخرجت من البدن الطيب. ابشر، فان لك ما لا عين رأت، ولا اذن سمعت، ولا خطر على قلب بشر. ويقول الله - عز وجل - : انا خليفته في اهله، ومن ارضا هم فقد ارضاني، ومن اسخطهم فقد اسخطني. ويجعل الله روحه في حواصل طير خضر تسرح في الجنة حيث تشاء، تأكل من ثمارها، وتأوى إلى قناديل من ذهب، معلقة بالعرش. ويعطى الرجل منهم سبعين غرفة [من غرف الفردوس، سلوك كل غرفة] ما بين الصنعاء (كذا) والشام، يملا نورها [ما] بين الخافقين، في كل غرفة سبعون بابا، على كل باب سبعون مصراعا [ن] من ذهب، على كل باب ستون مسبلة^۱. في كل غرفة سبعون خيمة، في كل خيمة سبعون سريراً من ذهب، قوائمها الدر والزبرجد، موصولة بقضبان من زمرد، على كل سرير اربعون فراشا، غلظ كل فراش اربعون ذراعا، على كل فراش زوجة من الحور العين، عربا اثربا.

فقال الشاب: يا أمير المؤمنين، أخبرني عن العروب.

قال: هي الغنجة الرضية، الشهية. لها سبعون الف وصيفة، وسبعون الف وصيف، صفراخلى، بيض الوجوه، عليهم نيجان اللؤلؤ، على رقابهم المناديل، بأيديهم الاكوبة والاباريق.

۱- در نسخه محدث: ستريسل، نقل شده است (يعني پرده ای که آویخته می شود)

واذا كان يوم القيامة، يخرج من قبره، شاهراً سيفه، تشخب اوداجه دما، اللون لون الدم، والرائحة، رائحة المسك. يخطر في عرصة القيامة. فوالذي نفسى بيده، لو كان الانبياء على طريقهم لترجلوا لهم، لما يرون من بهائمهم، حتى يأتوا الى موائد من الجواهر، فيقععدون عليها، ويشفع الرجل منهم في سبعين الفامن اهل بيته وجيرانه، حتى [ان] الجارين يختصمان ايهما اقرب جوارا، فيقععدون معى ومع ابراهيم على مائدة الخلد، فينظرون الى الله تعالى— فى كل يوم، بكرة وعشيا.]

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که حسین بن علی (ع) فرموده: در حالی که امیرالمؤمنین (ع) برای مردم خطبه می خواند و آنها را به جهاد در راه خدا برمی انگیزد جوانی از میان مردم برخاست و گفت: ای علی! مرا از فضیلت جهاد کنندگان در راه خدا با خبر کن. پس علی (ع) در پاسخ او فرمود:

من و رسول خدا (ص) در حالی که ایشان بر ناهای عضبای خود سوار بود، در یک ردیف قرار داشتیم، در حالی که از غزوه ذات السلاسل باز می گشتیم. پس من از آن حضرت آنچه را که تواز من سؤال کردی پرسیدم، پیامبر (ص) فرمود: هنگامی که رزمندگان در راه خدا اراده جنگ می کنند، خدای دوری از آتش را برای ایشان مقرر می فرماید. و هنگامی که برای جهاد در راه خدا آماده می شوند، خدای به وجود آنها به فرشتگان مباحات و افتخار می کند. و زمانی که با خانواده خود وداع می کنند، دیوارها و خانه ها برایشان می گرید، و در این حال از گناهان خود بیرون می آیند، به مانند ماری که از پوست خود بیرون می شود. و خدای

برهریک از این مردان مجاهد چهل هزار فرشته می گمارد تا او را از روبرو و پشت سر و سمت راست و سمت چپ حفاظت و نگهداری کنند. ایشان هیچ کار نیکی انجام نمی دهند مگر آنکه بیشتر از آن در نامه اعمالشان نوشته می شود، و هر روز برای آنها عبادت هزار مرد که هزار سال خدا را عبادت می کنند، و هر سال عبادت آنها سیصد و شصت روز، بمانند روزهای دنیا، نوشته می شود.

و زمانی که با دشمن روبرو می شوند، دانش اهل دنیا از ثوابی که خدا به آنها می دهد قاصر است. و به هنگام برخورد و رویارویی با دشمن که نیزه ها به حرکت در می آید، و تیرها پرتاب می شود و جنگاوران با یکدیگر مواجه می شوند، فرشتگان مجاهدان راه خدا را با بالهای خود می پوشانند، و در این حال از خدای برای آنها نصرت و استقامت می طلبند. در این هنگام منادی فریاد می زند که: بهشت در سایه شمشیرهاست، و فرود آمدن هر نیزه و ضربت شمشیری بر پیکر شهید آسان تر و دلنشین تر از نوشیدن آب سرد در روز تابستان است. و هنگامی که شهید بر اثر ضربت شمشیر یا نیزه ای از اسب خود به زمین می افتد، به زمین نمی رسد مگر اینکه خدای عزوجل حورالعین را به همسری او به سویش می فرستد، و این حورالعین به آنچه خدای از کرامت خود برای شهید آماده کرده است، او را مرده می دهد. پس هنگامی که پیکر شهید به زمین می خورد، زمین به او می گوید: ای روح پاک خوش آمدی، تو هسان روح بزرگی که از پیکری پاک بیرون شده ای. شادمان باش، زیرا که برای تو فراهم است، آنچه که هیچ چشمی ندیده و هیچ گوش نشنیده و به قلب هیچ انسانی جلوه و گذر

نکرده است. و خدای عزّ و جلّ می فرماید: من جانشین شهید در میان خانواده او هستم. و هر کس خانواده شهید را خشنود کند، هر آینه مرا خشنود کرده است، و هر کس آنها را خشمگین کند، همانا مرا خشمگین کرده است. و خدای روح شهید را بر بالهای پرنده سبزرنگی قرار می دهد، تا به هر سوی بهشت که می خواهد گردش کند. و از میوه های بهشت بخورد، و در پرتو قندیل های طلایی که به عرش آویزان است پناه گیرد. و به هر شهیدی هفتاد غرفه از غرفه های بهشت داده می شود، فاصله میان هر غرفه به اندازه فاصله میان صنعاء و شام می باشد. روشنای این غرفه ها شرق و غرب عالم را روشن می کند. و در هر غرفه ای هفتاد در وجود دارد و بر هر دری هفتاد لنگه در طلا مشاهده می شود، و بر هر دری شصت پرده آویز است. و در هر یک از غرفه ها هفتاد خیمه و در هر خیمه هفتاد تخت از طلا وجود دارد، که پایه های آنها از زبرجد و ذرّ است، و پایه های تختها با میخهای زمرد استوار شده است. و بر هر تختی چهل فرش که ضخامت هر کدام بیست متر می باشد گسترده شده است، و بر هر یک از این فرش ها همسری از حورالعین که شوهر دوست و بایکدیگر همسالند نشسته است.

پس از این سخنان جوان پرسشگر گفت: یا امیرالمؤمنین! به من از زن شوهر دوست خبر بده.
امیرالمؤمنین فرمود:

اوزن خندان و باکرشمه ایست، که نسبت به شوهر شیفته است، و هفتاد هزار کنیز و هفتاد هزار غلام دارد. وی به طلا زینت شده و دارای چهره ای سپید است. بر سر این زنها تاجهایی از لؤلؤ،

برشانه های ایشان شمل ها و در دستهای آنان جامها و کوزه هایی وجود دارد.

هنگامی که روز قیامت فرا برسد، شهید باشمشیر آخته از گور بیرون می آید، در حالی که از رگهای گردن او خون می ریزد، رنگ به رنگ خون ولی بوی آن مانند رائحة مشک است، و با این حال از عرصه قیامت می گذرد. سوگند به آن کسی که جانم در دست اوست، اگر انبیاء بر سر راه شهیدان باشند، به احترام آنها از مرکب پیاده می شوند، چرا که مقام و ارزش شهیدان را در پیشگاه خدا مشاهده می کنند.

وهریک از شهیدان درباره هفتاد هزار نفر از خاندان و همسایگان خود شفاعت می کند، تا آنجا که همسایگان او بر سر همسایگی با وی باریکدیکر نزاع و دشمنی می کنند. آنگاه شهیدان با من و با حضرت ابراهیم (ع) بر سفره جاودانی بهشت می نشینند، و هر بامداد و شامگاه رحمت خدای متعال را دیدار می کنند.

۲۰۳- وباسناد: قال، سئل ابی، محمد بن علی (ع) عن الصلوة، فزعم ان اباه كان يقصر الصلوة في السفر.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که:

از امام محمد باقر (ع) راجع به نماز مسافر سؤال شد، حضرت فرمودند که پدرم در سفر نماز را شکسته می خواند.

۲۰۴- وباسناد: قال، حدثني ابی، الحسين بن

علی-ع-قال: خطبنا أمير المؤمنين، وقال: سيأتي على الناس زمان عضوض، يعرض المؤمن على مافي يده، ولم يؤمن بذلك. قال الله-تعالى-: «ولا تنسوا الفضل بينكم ان الله بما تعملون بصير» فسيأتي على الناس زمان. يقدم [فيه] الأشرار، ويستذل الاخيار، ويباع المضطرون. وقد نهى رسول الله-ص- عن بيع [المضطر] وعن بيع الثمر قبل ان يدرك فاتقوا الله، يا ايها الناس، اصلحوا ذات بينكم، واحفظوا [في] في اهلي^۱.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پدرم حسين بن علي (ع) فرموده:

امير المؤمنين علي (ع) برای ما سخنرانی کرد و فرمود: روزگاری به مردم می رسد، که زمانه ای شوم است. در آن روزگار انسان مؤمن آنچه را که در دست دارد به دندان گیرد و با این حال در امان نیست، خدای متعال می فرماید: «احسان به یکدیگر را در میان خود فراموش نکنید، همانا خداوند به آنچه انجام می دهید بیناست» و به زودی زمانی فرا می رسد که در آن روزگار بدکاران پیشرفت می کنند و نیکوکاران خوار می شوند. در آن روزگار با مضطرون (ناگزیران) معامله می کنند، در حالی که پیامبر خدا (ص) از معامله مضطرون نهی کرده است. و نیز پیامبر از معامله میوه ای که هنوز به دست نیامده منع کرده است. مردم تقوای خدا را پیشه کنید و با یکدیگر به صلاح و آشتی رفتار کنید، و حرمت مرا با رعایت حقوق اهل بیت من حفظ کنید.

۱- صحیفه الرضا به روایت طبرسی، «نسخه نصیری ع ۳۲۰ ورقة ۱۸-۱۹ ب»
و نسخه محدث ع ۱۵ «ورقه ۱۷ ب-۱۹ ا».

۲۰۵۔ وباسنادہ: قال، حدثنی أبی، الحسن بن علی۔ ع۔ وقال: کنا أنا وأخی الحسن، وأخی محمد بن الحنفیة، ونبوعمى عبدالله ابن عباس، وقثم، والفضل، علی مائدة واحدة، نأکل فوقعت جرادة علی المائدة، فأخذها عبدالله بن العباس، فقال للحسن: یاسیدی، تعلم ما المکتوب علی جناح الجرادة؟

قال۔ ع۔: سألت امیر المؤمنین۔ ع۔ فقال: [سألت] جدک۔ ص۔ فقال: علی جناح الجرادة مکتوب، أنا الله، لا اله الا أناربت الجرادة ورازقها. إذا شئت، بعثها لقوم رزقاً، وإذا شئت بعثها علی قوم بلاء.

فقام عبدالله بن العباس، فقرب من الحسن بن علی۔ ع۔ ثم قال: هذا والله من مکنون العلم.
 باسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود کہ پدرم حسین بن علی (ع) فرموده:

من و برادرم حسن و برادرم محمد بن حنفیہ و پسرعموم عبدالله بن عباس و قثم و فضل بریک سفره غذا نشسته بودیم، و سرگرم غذا خوردن بودیم. در این هنگام ملخی بر غذا نشست، پس عبدالله پسر عباس آنرا گرفت و به حسن گفت:

ای آقای من! آیا می دانی بر بال ملخ چه نوشته شده است؟

حسن (ع) فرمود، از امیر المؤمنین (ع) پرسیدم، فرمودند از جدت (ص) پرسیدم، ایشان فرمودند:

بر بال ملخ نوشته شده است کہ: من خدای هستم، خدایی جز من نیست، من پروردگار ملخ هستم و او را روزی می دهم. هر

گاه بخواهم اورا— وسیله— روزی قومی قرار می دهم، و نیز هرگاه بخواهم اورا به عنوان بلائی بر قومی بر می انگیزم.

سپس عبدالله پسر عباس برخاست و به حسن بن علی (ع) نزدیک شد و گفت: به خدا قسم این گفتار از علوم پنهان است.

۲۰۶— وباسناد: قال، قال رسول الله— ص—: ان الله— تعالی— جعل البركة في العسل، وفيه شفاء من الأوجاع. وقد بارك عليه سبعون نبيا— ع—.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که پیامبر خدا (ص) فرموده: همانا خدای متعال در عسل برکت قرار داده است. و در عسل شفاء و درمان بیمارها وجود دارد، و هفتاد پیامبر را خدا به وسیله آن برکت داده است.

۲۰۷— وباسناد: قال، قال علي بن الحسين— ع—: من كف عن أعراض المسلمين، أقاله الله عثرته يوم القيامة.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن الحسین (ع) فرموده: هر کس از تجاوز به ناموس مسلمین دست بدارد، خدای در روز قیامت از لغزشهای او چشم می پوشد.

۲۰۸— وباسناد: قال، قال علي بن الحسين— ع—: أياكم والغيبة، فانها إدام كلاب النار.^۱

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن حسین (ع) فرموده: بر شما باد دوری از غیبت، زیرا غیبت نان خورش سگهای جهنم است.

۲۰۹- وباسناد: قال، حدثني محمد بن علي-ع- قال: صلة الارحام وحسن الجوار، زيادة في الأموال. باسناد نقل شده امام رضا(ع) فرمود که محمد بن علی(ع) فرموده: پیوند با خویشاوندان و خوش رفتاری با همسایگان باعث افزایش ثروت می شود.

۲۱۰- وباسناد: قال، قال علي بن أبي طالب-ع-: انّ لإبليس كُحلًا، وسفوفًا، ولعوقًا. فأما كُحله فالنوم، وأما سفوفه فالغضب، وأما لعوقه فالكذب. باسناد نقل شده امام رضا(ع) فرمود که علی بن ابی طالب(ع) فرموده:

همانا شیطان را سُرمه و قاوُت و آب دهان است. و اما سُرمه او خواب و قاوُت وی خشم و آب دهانش دروغ می باشد.

۲۱۱- وباسناد: قال، قال علي بن الحسين-ع-: سادة الناس في الدنيا الأسخياء، وسادة الناس في الآخرة الأتقياء.

باسناد نقل شده امام رضا(ع) فرمود که علی بن حسین(ع) فرموده: سرور مردم در دنیا بخشنندگان و سرور مردم در آخرت پرهیزگاران می باشند.

۲۱۲- وباسناد: قال، قال علي بن الحسين-ع-: العافية ملك خفي^۱.

باسناد نقل شده امام رضا(ع) فرمود که علی بن حسین(ع) فرموده: تندرستی سلطنت پنهان است.

۲۱۳- وباسناده: قال، قال علی بن ابی طالب-ع- قال رسول الله-ص-: من اصطنع صنیعة إلى واحد من ولد عبدالمطلب ولم یجازه علیها فأنا اجازیه غدأ، اذالقینی يوم القيامة.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود که علی بن ابیطالب (ع) فرموده که رسول خدا فرمود:

هر کس برای یکی از فرزندان عبدالمطلب کاری انجام دهد و در برابر به او پاداش داده نشود، من فردای قیامت هنگامی که مرا ببیند، به او پاداش می دهم.

۲۱۴- وباسناده: قال، قال رسول الله (ص): یا علی! إنک اذاصلیت علی جنازة، فقل: «اللهم عبدک وابن عبدک وابن امتک، ماض فیہ حکمک، ولم یکن شیئاً مذکوراً، زارک وأنت خیر مزور. اللهم لقمته حجتہ، وألقه بنبیته، ونور له فی قبره، ووسع علیه فی مدخله، وثبته بالقول الثابت، فانه افتقر إلیک، واستغنی عنک، وکان یشهد أن لاإله إلا أنت فاغفر له. اللهم لا تحرمنا أجره ولا تفتنا بعده».

یا علی! اذاصلیت علی المرأة فقل: «اللهم لا تحرمنا اجرها، ولا تفتنا بعدها».

یا علی! اذاصلیت علی طفل فقل: «اللهم اجعله لأبویه سلفاً، واجعله لها فرطاً، واجعله لها نوراً ورشداً، واعقب والديه الجنة. انک علی کل شیء قدير».

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که پیامبر خدا (ص) فرمودند:

ای علی! هرگاه تو بر جنازه ای نماز خواندی بگو:

«بار خدایا این بنده تو و فرزند مرد وزنی است، که بنده تو می باشند. فرمان تو درباره او اجراء شد، و اکنون گوئی که نامی هم از او نبوده است. به دیدار تو آمد و تو بهترین کسی هستی که زیارت می شود. بار خدایا، توبه او دلیل تلقین کن و او را با پیامبرش محشور کن و بعد از او ما را به فتنه گرفتار مکن، و گور او را روشن کن، و جایگاه او را فراخ کن و او را برگفتاری ثابت استوار بدار، همانا که او به تو محتاج و تو از وی بی نیاز می باشی.

بار خدایا، او کسی بود که به یکتایی تو گواهی می داد، پس او را بیامرزد. خدایا، ما را از پاداش محروم مکن، و پس از وی ما را به فتنه آزمایش مکن.

یا علی! هرگاه بر جنازه زنی نماز خواندی بگو:

«بار خدایا، تو او را آفریدی، و تو او را زندگی بخشیدی و نیز تو او را مرده ساختی، و تو از هر کسی به کارهای پنهان و آشکار وی داناتری. ما در پیشگاه توبه شفاعت او آمده ایم، پس او را بیامرزد. بار خدایا، ما را از پاداش کارهای نیک او محروم مکن و پس از او ما را به فتنه آزمایش مکن».

یا علی! هرگاه بر جنازه کودک نماز خواندی بگو:

«بار خدایا، او را برای پدر و مادرش ذخیره آخرت، وسیله آمرزش و اسباب نور و رشد آنها قرار بده، و پدر و مادرش را به بهشت وارد کن، به درستی که تو بر انجام هر کاری توانا هستی».

۲۱۵- و باسناده: قال، قال علی بن ابیطالب (ع): من

احبني وجدني- عند مماتي- بحيث يحب. ومن ابغضني وجدني- عند مماتي- بحيث يكره.

با اسناد نقل شده امام رضا (ع) فرمود، که علی بن ابیطالب (ع) فرموده:

هر کس مرا دوست بدارد، مرا به هنگام مرگ می بیند، به گونه ای که مرا دوست می داشت. و هر کس مرا دشمن دارد، مرا به هنگام مرگ می بیند، آنچنانکه ناگوار و نفرت داشت.

۲۱۶- و با سناد: قال، حدثنا ابوالقاسم الطائی، قال: حدثني أبي، قال: حدثني علي بن موسى الرضا، قال: حدثني أبي موسى بن جعفر، قال: حدثني أبي جعفر بن محمد، قال: حدثني أبي محمد بن علي، قال: حدثني أبي علي بن الحسين، قال: حدثني أبي الحسين، قال: حدثني أبي علي بن ابیطالب عليهم السلام قال، قال رسول الله (ص):

ان موسى بن عمران ع- رفع يديه وقال: يارب، ان اخي هارون، قدمات فاغفر له. فاوحى الله تعالى- يا موسى، لوسألتني في الأولين والآخرين لأجبتك، ما خلا قاتل الحسين بن علي، فإني أنتقم له من قاتله^{۱-۲}.

با اسناد نقل شده ابوالقاسم طائی روایت کرده است که پدرم گفت:

حدیث کرد برای من علی بن موسی الرضا (ع) از پدرش

۱- عیون اخبار الرضا ص ۲۱۱

۲- برادر محقق و فاضل من آقای سید جلال الدین محدث ارموی به بنده اطلاع دادند، که در مواضع زیادی از کتاب «التدوین فی اخبار قزوین» تألیف راقمی، به اسناد معتبری از کتاب صحیفه الرضا برخورد کرده اند. این مطلب دلیل است بر اینکه بزرگان و رجال علمی قزوین به کتاب «صحیفه الرضا» عنایت داشته و نسبت به حفظ و روایت آن اهتمام داشته اند.

موسی بن جعفر (ع) و ایشان از پدرش جعفر بن محمد (ع) و او از پدرش محمد بن علی (ع) و ایشان نیز از پدرش علی بن حسین (ع) و او از پدرش حسین (ع) و ایشان هم از پدرش علی بن ابیطالب (ع) و آن حضرت از فرستاده خدا (ص) که فرمودند:

همانا موسی بن عمران (ع) دست های خود را به آسمان بلند کرد و گفت: ای خدای من! همانا برادرم هارون فوت کرد، پس او را بیامرزد. پس خدای متعال وحی فرستاد که ای موسی! اگر چنانچه از من در باره آمرزش نخستین آفریده و آخرین آفریده در خواست می کردی، خواهش تو را اجابت می کردم، مگر در باره قاتل حسین بن علی، چرا که من خود برای او از کُشندگان وی انتقام می گیرم.

والحمد لله أولاً وآخراً، والصلاة علی خیر خلقه، محمد وآله اجمعین، الطیبین الطاهرین، ظاهراً و باطناً.

کتب فی جوار مولانا علی بن موسی الرضا - ع - فی
عاشر شهر رمضان المبارك، سنة ثمان واربعم وتسعمائة. علی
عبد الضعیف الغنی [کذا] شاه محمد القاینی - غفر ذنوبه.

و سپاس خدای را در آغاز و پایان هر کار، و درود به روان پاک بهترین آفریدگان محمد (ص) و عترت پاک و طاهر او باد، در پیدا و پنهان.

این صحیفه را در جوار مرقد مطهر امام علی بن موسی الرضا (ع) در دهم ماه مبارک رمضان به سال ۹۴۸ علی
عبد الضعیف الغنی [کذا] شاه محمد قاینی نوشت - خدای گناهانش
بیامرزد.